

богданка

1-го лютого, 1970 рік газетка число 1 /18/, '70р.

З
О
З
У
Л
Б
Ж
А

ЗМІСТ

1861 1970 - Богданка Цмоць; Осиротіла Церква - Петро Мельницький;
Двадцятьліття Організації - Юрій Дарезич; Безсмерття - Любомир Шулякевич;
Юність - М.Б.; В Алберті - З.К.; Старшо-пластунські проблеми - Орися
Бродович; "Він не важкий, він мій брат" - Борис Будний; Український Басо-
вий-Квартет з Відня - Борис Ямінський; Глипнім у Світ Поета - Богданка
Цмоць; В Єдності Сила Народу - Богданка Цмоць; Моє Враження про Виступ -
С.Б.; Патент Панька Сопілки - Дзік; До Громадянства - Нестор Томич; Укра-
їнський Щоденник в Канаді - Петро Тихий; Нова Машина - Мирослав Заяць;
Вечір Дозженка - Зорянна Гриценко; За Українську Державу - Олег Романишин;
В'ється Крутянська Кров!

.....

Статті, вірші, описи, сатири, погляди, підписані прізвищем чи псевдонімом
або ініціалами зозульок, висловлюють їх власні погляди, які не завжди
мусять покриватися з поглядами інших зозульок, чи навіть членів редакції.
Редакція поміщує всі надіслані матеріяли; критерій лиш один - якість
надісланих матеріялів !

Ця газетка є призначена обмінові думок та поглядів на різноманітні теми
творчої української молоді. Передрук окремих статей всім дозволяється
тільки за виразним поданням джерела. "Зозулька" вітає передрукування
її статей іншими часописами, але просить дотичні редакції пересилати
"Зозульці" два - три примірники номеру де ці статті були поміщені.

.....

співробітники

редакція

Зорянна Гриценко Мирося Бродович
Олег Романишин Модест Цмоць
Роман Сеньків Борис Будний

артистичне оформлення в цім числі

Богданка Цмоць

.....

ПЕРЕДПЛАТИ: Прошу висилати "передплату" /\$2.00 річно/ та "пресовий фонд"
чеком виставленим на (cheques payable to): ZOZULKA MAGAZINE

Адреса "Зозульки"

ZOZULKA MAGAZINE
P.O. BOX 4246, Stn. "E",
Ottawa 1, Ontario, Canada.

МАТЕРІЯЛИ ДО ГАЗЕТКИ просимо висилати на вищезгадану адресу.

Прошу повідомляти адміністрацію "Зозульки" про зміну адреси !

Богданка Цмоць
/Оттава/

Зима... Земля заітерована під ледяною накидкою снігу, спить. Чорні дерева із смертною потужністю вчипились до сірого неба своїми покрученими пальцями, а небо у смутку застигло і тихо терпить. Та у глибині цієї морозної мовчазної картини, проривається голос вщерть. Наповнений стражданням, жалем і докором. Голос виривається із болячого серця і кличе до мертвих і живих і ненароджених земляків в Україні і не в Україні:

Схаменіться недолюди
Діти кродливі!
Подивіться на рай тихий
На свою країну;
Полюбіте щирим серцем
Велику руїну!
Розкуйтеся, братайтеся!

Це Шевченко, задивлений у майбутнє, плаче над своєю Україною і напевно бачить її такою як вона тепер є. Бачить її красу занедбану а її багатства зграбовані ворогом. Бачить її дітсьй приневолених до нелюбої праці. Чує її здушений плач і сам ридає над її долею.

...Душе моя

Чого ти сумуєш?
Душе моя убогая
Чого марно плачеш?
Чого тобі шкода? Хіба ти не бачиш?
Хіба ти не чуєш людського плачу?
То глянь, подивися!...
...Латану свитину з каліки знімають
З шкурою знімають, бо нічим обуть
Княжат недорослих. А он розпинають
Вдову за подушне, а сина кують
Єдиного сина, єдину дитину
Єдину надію в військо віддають...
А он де під тином
Опухла дитина голодная мре,
А мати пшеницю на панщині жне...

Мати до ночі в колгоспі мозолі на руках натискає, а в дома, скулившись коло печі чекають її діти. Вона прийде, і хоча змучена пошепче їм гарні оповідання. Розкаже про славу родину, про козаків, гетьманів, і стрільців. Потайки розповість про буйні ліси і про хлопців що там скривалися. Про завзяті бої... так, так, розповість про солодкість перемоги і гіркоту страти. І може, може витягне листа з кишені і прочитає про тету Марусю десь в Канаді. Чи вона також там оповідає ці чарівливі історії діточкам? Чи також згадує свою країну? Чи її так як Шевченкві ввихається Україна у всій непорочній красі своїй?

...Дивлюсь - аж світає
Край неба палає
Соловейко в темнім гаї
Сонце зустрічає;

2)

Тихесенько вітер віє;
Степи, лани мріють;
Між ярами над ставами
Верби зеленіють;
Сади рясні похилились;
Тополі поволі
Стоять собі як сторожа,
Розмовляють з полем,
І все то те, вся країна,
Повита красою,
Зеленіє, вмивається
Дрібною росою;
Споконвіку вмивається,
Сонце зустрічає...
І нема тому почину,
І краю немає!

О красо України, описана, оспівана! Золоті поля твої... червоні маки... пишні сади... твої барвисті чари оживлені в неоднім оповіданню заслуханним дітям, щоб там у буйних головках затаїлись а потім у мріях запанувати коли сон заплушить невинні оченята. Бо навіщо ті сині стрічки рік чи оксаміт зелених лісів; навіщо сяєво золотого колосся коли над тим воєм висить тяжка занавіса смутку, сліз, і неволі! Коли від тої краси забрано всі спадки і всю славу! Коли цю красу спутано в ярмо! Твій спів мусить затихнути у душній тюрмі а на рожеві твої дівочі личка настане трупальна сивота. А це Шевченко пригноблений жалем, прийшов поплакати над твоєю долею:

Чигрине, Чигрине!
Все на світі гине,
І святая твоя слава,
Як пилина, лине
За вітрами холодними,
В хмарі пропадає...

Та досить плачу! Досить сліз! Де люди? Деж твої сини і дочки Україно? Лишили, осиротили тебе і пішли шукати щастя? Розбрилися по широкому світі і пішли на жеври до сусідів? Чи це вони за доляра продали лиця? За мінімальну славу жеруться у безмістовних суперечках? Чи це вони засмічують свою мову, занедбують твою славу, і профанують свою спадщину? Чи це вони свого брата розпинають, обплювують, обкидують, останню каплю крові виссисають а до чужинця підлизуються і коряться йому. Таж Всевишній обіцяв кари на таких дітей! А шевченко приглядаючись їм, докоряє:

Отак то ви навчаєтесь
У чужому краю!
Німець скаже: "Ви моголи"
- "Моголи, моголи!
Золотого Тамерляна
Унучата голі!"
Німець скаже: "Ви слов'яни!"
- "Слов'яни! Слов'яни!
Славних прадідів великих
Правнуки погані!"
І Коллара читаєте
З усієї сили,
І Шафарика, і Ганку,
І в слов'янофіли

Так і претесь...І всі мови
Слов'янського люду,-
Всі знаєте, а свої
Дась-Бі! - "Колись будем
І по своєму глаголять,
Як німець покаже,
А до того й історію
Нашу нам розкаже:

Десь дзвонить дзвін! Люди в святковому одязі виходять з церкви...кидають
легке "добрий день" один другому. Вітер розносить клаптики їх поверхов-
них розмов. Десь будуть сходини...концерт танців...може люди прийдуть,
Хтось продає книжку Чорновола але продаж повола... Затріскотіли двері
авт і люди порозіжджалися у різні сторони, щоб знову стрінутись на другий
тиждень або механічно вернутись на повторені сходини. А в дзвоні що
залишивсь вибиваються закиди Шевченка:

Страшно впасти у кайдани,
Умирати в неволі,
А ще гірше спати, спати,
І спати на волі,
І заснути навек-віки,
І сліду не кинуть
Ніякого: однаково-
Чи жив, чи загинув!...

Мов великі кораблі плывуть білі хмари по голубому небі... Погідний літний
день... Чути дівочі голоси у жваві пісні. Чути юнацький сміх. Чути га-
мір молоді. Та раптом - Струнко! Застиг гамір. Залунав марш і почали
переходити рівні ряди юначок і юнаків в одностроях. Чути тільки рівний
крок по шутері, але прислухавшись ближче, чути як молоді серця повторюють
Шевченкові слова:

Боже! Нашими ушима
Чули Твою славу.
І діди нам розказують
Про давні кроваві
Тії літа, як рукою
Твердою Своєю
Розв'язав Ти наші руки
І покрити землею
Трупи ворожі, і силу
Твою возхвалили
Твої люди і в покої,
В добрі одпочили,
Слав'я Господа! А нині
Покрити єси знову
Срамотою свої люди, -
І вороги нові
Розкрадають як овець нас
І жеруть...

Зима... Тяжке, сіре небо дусить землю під собою. Поволи топиться брудний
сніг, а вогкість важким подихом своїм затроїла кожний куттик. Глухий вітер
марно шукає притулку в напухлих деревах.
Та з поміж умлілої сірости пробилась смуга золотого сонця і запалила світ
навколо себе. А з тим світлом, з тою надією радіє Шевченко:

Не смійтеся чужі люди!
Церква-домовина
Розвалиться...із під неї
Встане Україна!

Застав Свят-Вечір. Холодний вітер киглив між деревами шпилькового лісу, десь у західній Манітобі. Вже темно було надворі; темно-синє небо було осрічене безчисленними зорями, а великими блискучим місяцем. Світло місяця та зір відбивалося від мерзлого білого снігу мов тисячі брилїантів. Ціла околиця складалася із високих округлих гір, покритих густим мішаним лісом. І якраз у глибині лісу, на невеликій поляні, стояла стара українська церква, побудована ще за перших піонерських років. Залізна високими снігами, церква виглядала темна та сумна - ось, ось, авалиться під тягарем снігу, що лежав їй на даху. Тільки мала позочена баня не була вкрита снігом. Лісу околицю опанувала льодова тишина. Лиш було чути як вітер суворомонів між деревами.

Ж ось із лісу якийсь глухий звук перервав цю мертву тишину. Сніг під кимсь тягарем заскрипів, і з лісу на поляну поволі вийшла якась згорлена постать. Це був старий дідусь, згорблений довголітньою тяжкою працею на своїй господарці. Хоч дідусеві було тяжко проходити сніго і замети, та хоч його ноги глибоко вкоринали в сніг, він поволі зближався до старої церковці.

Коли вже дідусь приблизився до церкви, він пристав та жалісно здивлявся на темні, непривітні вікна церкви. Дідусь майже ціле своє життя проживав у цій околиці; пам'ятав ще коли він був молодим хлопцем, як його батько та всі його сусіди разом своїми силами збудували цей храм Божий щоби мати гідне місце на служіння Богові. Пам'ятав дідусь скільки разів відправлялися Служби Божі та празники в цій церкві на котрі всі українці цілої околиці з'їжджалися своїми возами. Пам'ятав дідусь як святили маски на площі довкола церкви на Великдень, та найбільше пам'ятав як солись велично святкували Різдво Христове в їхній малій церковці. Він пам'ятав як люди зїжджалися, тепло

окутані, своїми саньми, та як вони та як вони стоячи, заповнювали церкву. Дідусь також пам'ятав як малі хлопці, й він між ними, не бачучи поверх старших людей, гуртувалися в кутку під криласом та частенько висотрюювали збитки один другому. Як мило було дідусеві згадувати про ті дні котрі так швидко пройшли.

Минулося; не вернеться. Тепер церковня стоїть самотня між густими борами. Не лунають із церкви різдвяні коляди, квіління холодного вітру долітає до ух дідуся. Він глядів на церкву з одчаєм у душі. Жаль стискав йому серце що вже не стало українців щоби заповнювали церкву. Жаль йому, що нині, на Свят-вечір, його, вже дорослі діти не цікавилися піти на Службу Божу бодай до сусіднього містечка; вони навіть не могли знайти часу завести свого старого батька на Божо-службу. Жаль дідусеві зробився що в його власній хаті не звучала коляда, "Бог предвічний, народився", а "Джингл Белз", і що на столі не подавали дванадцять традиційних страв тільки "чіпси" і "кока-кола". Дідусь найбільше шкодував що він не міг привітати Різдво Христове в Божому храмі з колядами на устах, та мусів тут у снігу, в замерзлій пустині вітати новонародженого Ісуса.

Старий дідусь здійняв баранкову шапку з голови, та поволі спустився на коліна в глибокому снігу. Вітер завівав йому його сиве волосся з лице. Дідусь перехрестився закостенілими пальцями, і склавши руки, почав гаряче молитися. Сльози потекли дідусеві по лиці коли він просив Бога простити йому, й іншим подібним йому за те що вони не зуміли виховати своїх дітей в українському дусі. Він молився щоби Бог дав щастя, щоби українці в Канаді, й по цілому світі, стали свідомими українцями, тобто, свідомі своєї культури та своєї віри. Він молився щоби в такий урочистий день як Різдво, кожна українська церква була переповнена вірними, і щоби українська коляда лунала в кожній

ДВАДЦЯТЬЛІТТЯ ОРГАНІЗАЦІЇ

Юрій Даревич
/Торонто/

Двадцятьліття організації, побудованої на певних ідейних засадах із ясно визначеною метою, це чи не найкраща нагода кинути оком взад і вперед, тобто розглянути до якої міри пройдений шлях провадить до бажаної мети. Це й стосується Ліги Визволення України, організації побудованої на засадах українського націоналізму і з метою ясно визначеною в самій назві організації.

Моїм наміром сьогодні є зробити деякі спостереження на тему так званої "визвольної справи", ролі націоналістичних організацій в ній, зокрема ЛВУ чи більш загально Орг. Укр. Визв. Фронту, як найбільше чисельного їх представника. Роблю їх як людина "стороння" в розумінні тому, що я не є членом будь-якої з націоналістичних організацій, але зовсім не стороння коли йдеться про волю мові батьківщини - України. Я постараюся в загальному проміряти хід в дорозі до мети, поглянути на сучасне наше становище й кинути декілька думок які, надіюся, приділяться до дискусії над тим, як прямувати в майбутньому.

Ми тут зібралися сьогодні, щоб відмітити 20-ліття організації ціллю якої є ніщо менше ніж визволення України з її колоніального статусу в новітній російській імперії, яка так зміло скривається під псевдом Союзу ССР-ик. Своєю присутністю ще раз засвідчуємо, що ми не покидаємо нашої мети - принайменше в теорії.

Коли поглянути з відкритими очима на останніх 20 років, то доводиться ствердити, що ми не мали великих успіхів у досягненні нашої цілі. Якщо нам міряти наші успіхи величиною будинків які ми поставили і кількістю грошей у наших кредитівках то ті успіхи навіть імпозантні, але у боротьбі за волю свого народу вони являються лиш дуже посередніми і тим-то другорядними помічними факторами.

З нечисленними винятками у перших роках 20-ліття, в останні роки майже не було будьякої безпосередньої акції спрямованої проти гнобителів нашого народу. Давно вже приглухла луна від атентатних пострілів у ворога. Сьогодні навіть згадувати про такі методи видається неодному безглуздя. Але кличі лишаються ті самі: "Здобудеш волю Україні, або згинеш у бородьбі за неї". Немало між нами таких, котрі ці гасла часто повторюють, та нема між нами багато таких, які серйозно їх трактують, принайменше таких, котрі ділом потвердять відданість їм. Ті з нас котрі покинули рідні сторони, своїм виїздом засвідчили, що гасла ці висловлюють посвяту, на яку ми не здібні, а молодші з нас засвідчують це своїм безділлям. Наша самопосвята і запал в цій бородьбі не дорівнює навіть молодим довголоким вуличним чи університетським радикалам, не то вже палестинським чи в'єтнамським націоналістам. В нас, націоналістів яскрава прірва між теорією а практикою, словом і ділом, ідеями і вчинками. Вже саме відзначування річниць так званих революційних організацій бенкетами та академіями, на які наше суспільство тепер таке багате, свідчить про нашу боеву летаргію і втому. Публично ми ще да-

На Весну

Любка Зозульки
/Оттава/

І он прийде уже весна
Зникне сніг, пройдуть морози
Вдягне земля зелену красу.
Дрібненьким листям вберуться берези
І пташки затагнуть пісню давню.

Та десь зима ще не пішла
В кутку одним під листочком
Зозулька в снігу занурена
Застигла на віки з замерзлим личком
Бо портфель порожний а в нім ще діра.

вше заявляємо свою готовість віддати себе у боротьбі за волю батьківщини і забезпеченням глядимо в майбутнє, але приватно ми вже давно перестали навіть бажати один одному в святочний час обачення на другий рік у Києві чи Львові.

а неправдою було б твердити, що ми невинні. Навпаки, ми навіть дуже активні! Але наша енергія майже вповні повернена в середину. Вона розтрачена на міжусобиці та будівництва партійних і інших гет, які конкурують одні з одними в намаганню захопити чимбільшу частину нашої спільноти і то від колишні аж по гріб. Вона спрямована на гасливу балаканину неефективну тим, що вона майже не виходить поза тісні стіни нашої спільноти в діаспорі і нікому нікого в нічому не переконує і залишається проповіданням до й тільки так твердо віруючих.

Прикладів цього можна навести безліч. Коли йдеться про творення гет, вистаріть поглянути на Торонто. Тут можна віддати до садочку, відтак до рідної коли, належати до молодечої організації, студіювати на курсах українознавствах, зробити кар'єру як "громадський діяч", позичити гроші на дім чи підприємство і т.д. і т.д. й ніколи не вийти за двері середовища на Каледж, або на Кристі чи того на Бетгурст.

Про неефективність нашої інформативно пропагандивної роботи найкраще свідчать наші видання, зокрема преса. Вона переповнена безконечним повторюваним втертих кличів і гасел і разить своїм зосередженням над недавнім минулим та псевдоісторичними статтями пишаними, щоб доказати правильність мислених вчинків чи поглядів "єдиної України", хоч без прифіксів і суфіксів не легко розібрати про котру "єдину ОУН" йде мова. Неодна так звана політична стаття писана так, що як би замінив які терміни як "большевик", "комуніст" та "московсько-азійські орди" на "Бандерівець", "буржуазний націоналіст" та "гітлерівські недобитки" то статтю можна сміло друкувати в "Правді". Нерозумно доводиться в душі бути вдячним, що це все є лиш в укр. мові і недоступне тим, котрих ми хотіли б

Безсмерття

автор неznаний
переклав -
Любомир Шулякевич
/Монтреаль/

Одиноке безсмерття що є
приходить на світ з криком
спершу синь,
згодом червоне
Старо-юне з сморшками
пробиваючи
голову й очі
і тіло, що мусітиме дігнати,
віддих за віддихом
з бьчим серцем у ребровій клітці
з простягаючими руками
щоби зустріти новий сухий світ,
цей пульсуючий клаптик життя
що прийшов з внутрішньої темноти
і буде незабаром сягати
до зір
рости
вчитись
зростати на щось що не є зовсім ти
і таки ти,
ця дрібка існування
тримай її поки в силі
бо ось - ось вона виросте й піде
твоя колишня дитина
щоби продовжувати там де ти закінчив
одиноке безсмерття що є

переконати у праведність наших поглядів.

Про міжусобиці нема що й говорити!
Вони тепер проваджені більш стримано
чи "культурно", рідко коли наявно чи
грубо; але вони є! Чи то в майже ко-
мічному ігноруванню одні других чи
в селективності героїв котрих свят-
куємо.

А все це робиться в імені визвольної
роботи! Все це має якось допомогти
нам визволити нашу нещасну Україну.

Та нема причини розводитися над тим.
Цей стан аж надто виразний кожному
хто хоче його завважити.

Як же ми опинилися в цьому становищі?
Хто запровадив нас сюди? Обставини і
провід! Протягом останнього 20-ліття
наше завдання ставало чимраз трудно-
ше до реалізування, наша мета чимраз
дальша і дальша до досягнення. До то-

го, коли примірити наші сили до сили ворога, то трудно бути оптимістом. Із всіх нас, наші провідники мали найтрудніше завдання, а найкраще зазначували ці утруднення і в своїй свідомій чи несвідомій безсильності почали почали вказувати на легші завдання й на другорядні цілі, часто корисні в собі, але у відношенні до первісної мети такі другорядні.

То ж які перспективи маємо на майбутнє? Одне є ясне! Ціль мусить залишитися незмінена, але наша роль в досягненні її і методи котрі вживаємо потребують зміни. Ці зміни це достосування до наших дійсних спроможностей, до нашої дійсної відданості і дійсних обставин. В першу чергу потрібно реалізації, що до мети націоналіста немає легкої дороги і ніхто такої не може вказати. Ми мусимо бути приготівані на те, що успіхи можуть приходити повільно та з трудом, що часто вони будуть позначені хвилими невдачами і що мандрівка до мети майже певно буде дуже довга.

Ми мусимо усвідомити собі, що дотеперішні методи не дописали і що нам потрібно пробувати других.

Факт є, що України визволити ми не можемо. Втративши або покинувши базу операцій на рідній землі, ми не в силі безпосередньо працювати в тому напрямку. Україну визволяти можуть лиш ті українці котрі живуть в Україні, при нашій допомозі або без неї. Якщо тамешні наші брати не посилять боротьби, то ми тут, як кажуть, можемо цапки стати і нічого там не зміниться.

Дозволю собі поділитися з Вами деякими думками про те, що ми повинні робити в майбутньому й на що повинні звертати увагу. У тім я не претендую на вичерпність чи єдиноправедність, бо проблема занадто широка і трудна, щоб її розв'язати навіть теоретично в небагатьох хвиликах. Мої завваги й пропозиції це лиш дещо з того, що насувається на думку і здається тепер важливим.

Наша боротьба мусить відбуватися рів-

ЮНІСТЬ

(7)

М.Б.
/Монтреаль/

Не говоріть мені, що щастя прийде тоді, коли дозріє час.

Не розумію метафори,
що сльози перетворюються
в льодові камінці прозору.

Не в силі я перечити -
За років десять, може справді
я ще з себе засміюсь...

Та я тремчу тепер, як бачу
щастя у мойому стиску,
здається - лиш простягну руку...

Та не так легко!

Обставини противляться
хоч рветься серце і душа,
бо знаю, що тоді

Запізно може бути.

Не насміхайтесь, кажучи, що щастя
прийд

Для мене лиш одне ТЕПЕР!

ночасно на трьох фронтах: Перший - це безпосередня допомога нашим братам в Україні. Другий, це пропагандивно-інформативна праця серед людей неукраїнської національності у всіх країнах світу. А третій - це праця спрямована на послаблення ворога і його позицій. Для виконення цих завдань необхідно вживати методів які є найбільш ефективні, без уваги на те, чи вони нам найбільше до смаку і чи згідні з традиційними методами. Погляньмо блище на ці три fronti й на тактику яку можна б застосувати.

щоб мати вплив на українців в Україні і тим то на їх наставлення і вчинки, треба мати з ними контакт. Ми мусимо вірити, що такий контакт не заразить нас комуністичною ідеологією і советофільством, але заразить їх націоналістичною ідеологією і самостійництвом. Для навязання й удержання контактів треба вживати всіх можливостей: Безпосередніх відвідин України, перебування там у формі студій, обмінів, державної служби країн нашого поселення, західної преси і т. п. В цей спосіб ми зможемо підперти їх морально і може матеріально а лиш з часом, як треба буде, теж фізично. В цей спосіб ми зможемо по-

огти їм перетривати їх невдачі чи по-
дужити їм за скарбницю загрожених
цей та культурних зартостей.

е менш уваги треба присвятити посере-
ному контактові з нашими земляками в
країні. Тут маю на думці українців у
сателітних країнах, до котрих нам лег-
кий доступ, а їм, знову, до українців
в Україні. Відомим є, наприклад, що
видання прятівських українців і тих в
польщі скоріше знаходять дорогу в Ук-
раїну ніж будькотрі із наших. Але на-
ї спільноти в Прятівщині й Польщі за-
їдні й за малі щоб вповні використа-
ти можливості. Чи не тут нам поле до
опису? Чи не варто нам подати їм по-
рібну матеріальну допомогу? Що прав-
а, в згаданих виданнях нераз багато
акого з чим ми зовсім не згідні. Та
е не важне. Комуністична пропаганда
так пересякає все, що укр. в СССР
еруть читати й вони вже давно виробили
собої певну відпорність на це все.
ате думки які ми пропагуємо напевно
удуть запримічені.

ідтримування видавництва наших земля-
в на периферіях України це лиш один
спект. Я переконаний, що більшість
українців, котрі можуть бодай пів-сво-
їдно думати про такі справи, будуть
гато ближчі ідейно нам, ніж совето-
ільству й тому всяка допомога украї-
ським спільнотам в сателітних країнах
е корисна річ.

а фронті слова, тобто інформативно-
пропагандивним, знову ж потрібно кон-
тактів. Цим разом контактів із усіма,
отрих ми хочемо переконати у правед-
ість наших поглядів і нашої справи.
першу чергу тут йдеться про співжи-
елів країн нашого поселення, але теж
народів Азії, Африки, Південної Аме-
ики й Європи а зокрема їх провідного
цементу. В сучасну пору війни ведуть-
н не так за територію як за уми
одей, й то теж людей які не мають
езпосереднього зв'язку із даним спо-
ом але котрі мають вплив на його ви-
їд через т. зв. публичну опінію.
етнамська війна це найкращий прик-
ад того - комуністи, своєю більше
ективною пропагандою неутралізують
вну збройну перевагу Америки. Із цієї
ричини, цей другий фронт є надзвичай-

Щоденник "СВОБОДА" за 12-грудня, 1969р.

СТУДЕНТСЬКИЙ ЖУРНАЛ "ЗОЗУЛЬКА"

РОЗШУКУЄ ПІСЛЯПЛАТНИКІВ

Оттава, - Редакційна Колегія студентсь-
кого журналу "Зозулька", який викликав
зацікавлення серед молоді й старших
читачів та навіть полеміку в пресі,
звернулася в найновішому числі з лис-
топада 1969 р. з закликом, щоб "наші
дорогі 'післяплатники' за 1969 рік
вирівняли на днях свої передплати за
цей рік". Редакція обіцяє за те вида-
ти спеціальне число журналу на Різд-
вяні Свята. Майже всі матеріали в
"Зозульці" друкуються українською мо-
вою, в журналі в цікавій формі порушу-
ються як проблеми з життя українського
студентства та молоді, так і проблеми
організованого життя української спіль-
ноти у вільному світі. Передплата на
рік коштує два долари, але студенти
запевняють, що вони радо приймуть дещо
й на пресовий фонд.

Примітка "Зозульки": Циро дякуємо
редакторам "Свободи" за розміщення
заклику. На жаль замало "післяплат-
ників" відгукнулося щоби плани різдвя-
ного числа здійснилися.

но важливий, а для нас українців в
діяспорі може й найважливіший, бо оди-
нокі ми в позиції зводити на тім фро-
нті бій.

В цій боротьбі ми мусимо шукати мето-
дів котрі вигідні тим, на котрих ста-
раємося вплинути, а не лиш таких, які
вигідні нам. Ми мусимо вживати аргу-
ментів які переконують або бодай за-
хитують їх а не лиш таких, які прие-
мні нашим вухам. Щоб мати найкращий
успіх, ми мусимо пропагувати наше ста-
новище через публікації, які загал
масово читає і радіопередачі, які він
масово слухає і оглядає. Маю на думці
Нью Йорк Таймс, Лондонський Таймс, Ле-
Монд, Тайм і т. п., як теж їх відпо-
відники в інших країнах й інших сис-
темах масової комунікації.

В нашому словесному наступі проти Мос-
кви потрібно нам достосуватися до
сучасних мод і використати вже існую-
чі агенції і установи. На загальному
форумі нам слід підкреслювати нашу
опозицію до російського імперіялізму
і неоколоніялізму а ніколи ненависть
до росіян. У цьому можна використати

загально популярну опозицію до цих змін серед народів Азії і Африки. До цього нам могли б послужити всякі міжнародні комісії, суди, з'їзди й трибунали на тему порушення прав людини, комісії ООН, міжнародного Бюро Амнестії та інші, якщо б ми завдали собі труда знайти до них доступ.

Вкінці нам конечно потрібна центральна інформаційна установа, котра б мала відповідні засоби і працівників, щоб завжди і консеквентно давати відсіч тій безлічі наклепів і неправд які сипляться на адресу нашого народу. В цій роботі ефективна відсіч є та, котра підперта фактами а не лиш лайкою.

У всьому цьому ми мусимо мати лиш одне зовнішнє лице й лиш один зовнішній голос. Вже де як де, але в зовнішніх стосунках із сторонніми нам людьми ніяк не сміємо допускати до роздріблення, публично заперечування чи незгідливості одні з одними. Бо немає кращого способу підірвати себе у цій словесній боротьбі, як наявними міжусобицями. Чи можна уявити собі, що будькотра агенція яка розглядає порушення прав людини поважно потрактує нас, коли від нас зявляться аж три делегації? Коли нашої молоді різникування між нашими націоналістичними групами незрозумілі, то для чужинців вони безглузді, так як безглузде нам, скажімо, роздріблення палестинських націоналістичних організацій.

Вкінці, коли йдеться про третій фронт - безпосередній удар у ворога - то варто пригадати собі приповідку, що "во-рог мого ворога є мій приятель". А головний наш ворог це московський імперіалізм і в нас не досить сил, щоб битися на багатьох фронтах чи кликати на герць ще більшого чи міцнішого противника. В сучасну пору ми не можемо воювати із всесвітнім комунізмом. До речі югославські чи китайські комуністи, скажімо, це, згідно з цитованим мною узагальненням, наші союзники. Історія навчила нас, що до всяких таких "союзів" приступати треба дуже обережно, якщо зовсім. Все таки, поки такі "союзники" завдають ран нашому головному ворогові то нам ніяк не по

Вживані Поштові Марки є вартісні⁽⁹⁾ якщо вони є в великій кількості!!! Якщо б Ви хотіли причинитися до виховання священиків-місіонерів для нашого українського народу, то причиніться бодай тим, що відтепер будете помагати нам в нашому значковому підприємстві. Старайтеся збирати вживані марки /значки/ і пришліть на нижче згадану адресу. Приймаємо без винятку всі поштові марки канадійські, американські та з усіх інших країв світу. Просимо тільки не здирати поштових марок із конвертів, бо здерті марки є безвартісні. Папір довкола поштових марок просимо ласкаво обтяти до чверть ціля. Коли пересилаєте марки через границю просимо ласкаво зазначити: Used stamps
Просимо пересилати до:

" STAMPS "

ST. VLADIMIR'S COLLEGE,
ROBLIN, MANITOBA, CANADA.

нутрі теж з ними починати бійку. Коли тепер комуністичний Китай шаліє про російський імперіалізм в Азії, то нам лиш шкода, що не докидає він до того теж російського імперіалізму в Україні. Вистерігатися треба нам союзників які нам може більше до смаку і з підскоком біжать нам помагати, але котрі дескредитовані в очах загалу й тим то вішають на нас ще й свій ярлик зайвий і шкідливий для наших цілей.

Та скільки нас, присутних тут, є в стані взятися за такі діла? Вдержання наявного контакту з громадянами ССРСР з метою "підривної роботи" це фізично небезпечна річ. До цього в нас затратився вже смак. Недавно читали ми про молодих скандинавців, котрі прикували себе до споруди в т.зв. "універмагу" у Москві, щоб унеможливити КГБ-істам швидко припинити їх демонстрування. А ризикували тим вони своєю волею на багато років. Це відданість якій, сучасні наші закордонні націоналісти можуть лиш заздрісти.

Знову ж праця на полі світової комунікаційної системи потребує фахівців цих ділянок й то не пересічних, а таких які зуміли б знайти собі позиції

їх вдержати. Ясно, що ця програма вимагає чогось, чого наші сучасні націоналістичні організації, при сучасному складі не мають. Ці організації - найбільша переповнені членами старшого і середнього віку, з родинами й малятами, тобто з нетерпими для революціонерів якорями. А згадані завдання вимагають посвяти яку ми бачили давніше бойовиків ООН на рідних землях. Ці завдання очікують молодих людей котрі посвятили б труд свого життя цій ідеї.

Коли давніше ООН давала молоді у руки зброю і вимагала ризикувати життям, тепер новітнім Біласам і Данилишинам доведеться ризикувати кар'єрою і особистими вигодами. Коли давніше провідники казали "ти юначе стань підпільником" то тепер треба сказати "ти юначе стань журналістом чи радіокореспондентом, чи працівником у міністерстві закордонних справ Канади, Америки чи Бразилії, а не дентистом чи шофером, бо зуби нам вирвуть і автобусом попроведуть французи й італійці, але за нас вони ні не напишуть ані не кажуть і не перевезуть.

Нам потрібно новітньої ООН, котра б мала молодь вимогами повної відданості справі змагання на визначних фронтах, а не голівством кредитівок чи організуванням академій і свят. Серед такої молоді напевно не менш ідеалізу як серед антивоєнних демонстрантів багато з неї присягне на новітній декалог, якщо він вимагатиме реалістичного й корисного жертвування собою. Наприклад праці над собою в ділянці військ в нас найбільші браки, щоб відтак, як член клітин поділених по завданнях, провадити підпільну боротьбу на нових фронтах поки можливо і треба. Це клітини новітніх підпільників у місті СіБіСі, в ООН, у Ватикані, в комуністичній Партії Канади, у Пряшеї а згодом й в Києві, зложені з людей котрі за молоду, ще не обтяжені родинами й маєтками, свідомо зробили рішення посвятитися своєму народові.

В міжчасі слово за нашими провідниками. Лиш вони у стані започаткувати швидкі зміни. Лиш вони спроможні зашарпати найбільш разучі діри. Одинокі вони в позиції звернути керму. Їх обо-

в'язком укласти нові пріоритети, визначити нові завдання та уложити нові декалоги. Ми їм до помочі. І більше нас і наша молодь підемо за кінними ними гаслами; підемо з ними або без них, бо мусимо йти новими дорогами або іще інакшими як буде треба. Для нас є головною цілю, не путь до неї.

/Доповідь виголошена на бенкеті з нагоди 20-ліття осередку ЛВУ в Торонті!/

В АЛБЕРТІ

З.К./Оттава/

Далеко в північній Канаді
За горами та лісами,
Жили там в бідненькій хаті
"Штіф і Варвара" наші селяни.

Так як це було ще сьогодні -
Я добре все памятаю;
Вірте читачі, що точні
Факти вам оповідаю.

Я наче бачу як мряка окружає
Їхню малу господарку,
Де-не-де каюта голос долітає
Пробиваючи ту мряку.

Ще сонце із-за гір не вийшло,
Ще зимний місяць не сховався;
Як у хаті світло засвітило
І голос Варвари озвався

- Штіфе, Штіфе, та вставай
Треба худобі їсти дати,
- Вацумере? та не зачіпай
Я хочу ще спати.

Загремівши Штіф сердито
На свою жену Варвару,
Що часто уважав її укрито
За велику Божу кару

- Ото-ото газбента дістала,
Вдруге Варвара деркочить,
- Щоб худоба з голоду здихала
Його це нотінг не обходить.

Так то Штіф кожного ранку
Терпеливо мусів це зносити,
Бувало, що він без сніданку
Їхав кіньми в поле робити.

Зі світанку до вечора в поті чола,
Ще до того часто голодний,
Працював він немав та бджола,
Вертаючись змучений та чорний.

Много літ так проминуло,
Різні зміни вже настали;
Так як би нічого й не було,
Всі терпіння позабували.

Там де стояла маленька хатка,
Стайня та пару коней худих;
Тепер стоїть велика господарка
Каделяк та два трактори нових.

Ще тепер я бачу нераз
Як Штіф із хати виходить,
Радіючи що не марнував свій час,
Гордо по господарці ходить.

Так і ми зможемо колись....
Задоволено ходити,
Якщо від тепер будемо братись
Ровно усе чинити.

НЕ ПЛАЧ

З.К./Оттава/

Чи знаєш Ти рідна Україно,
Що сини Твої пропадають?
Вони серця свої помаленько,
Від Тебе відвертають.

Пішли вони в сторони чужії,
Нове життя розпочали,
Забули Твої заповіді давнії,
Як колись Тебе величали.

Скитаються вони на чужині,
В шкіру мула себе одягають,
Не дають того своїй дитині,
Чого Бог та Вітчизна бажають.

Виростають деякі їхні діти,
Немов маленькі яничари,
Твою рідну мову викидають,
Божої не бояться кари.

Де ж тії сини, що Тобі присягали,
Що життя для Тебе не жаліли,
Щастя й долі доброї Тобі бажали,
Що Волю Твою над усе цінити?

Є ще Твої сини вірні
І заповіді Твої зберігають.
В Україні та на чужині,
Святого Твого гасла очікують.

(11)
Підчас 8-го Краєвого Пластового З'їзду
в Торонті, 26 і 27 грудня, 1969 року,
я взяла участь в панельній дискусії.
Слідуючий є текст в котрім я порушую
старшо-пластунські проблеми.

Орися Бродович
/Монтреаль/

В старшій пластуниці існує брак рівно-
ваги між тими, котрі переладовані пла-
стовими зайняттями, і тими, котрі нічо-
го не виконують. Всім нам ситуація ві-
дома: виховник починає працювати із
запалом. За якийсь час виринають про-
блеми. Виховник не дістає помочі, і
кидає гурток. В цей спосіб, ми часто
тратимо надійних одиниць.
З другої сторони, ті, котрі нічого не
роблять, чомусь ще тримаються Пласту.
Це показує, що навіть такі особи ще
відчувають якусь приналежність до орга-
нізації, котра їх частинно виховала.
Для розв'язки цієї проблеми, я пропо-
ную, щоби всі старші пластуни вклю-
чилися у виховну працю. Це не значить,
що всі зараз мають братися до ведення
гуртків. Після мого проекту, всі ті,
котрі не провадять гуртка, але ходять
на університет, малиб підготовляти ма-
теріяли із своєї ділянки. /Наприклад,
студент музики мав би підготувати гу-
тірки разом з назвою пластинок. Будучі
інженери моглиб цікаві проекти перевес-
ти з юнаками/ В теперішних часах не
вистарчає, щоби ми давали юнацтву то,
що ми їм давали 5 чи 10 років тому.
Часи міняються, і ми мусимо підготов-
ляти нові, цікаві матеріяли.
Я вважаю, що це би допомогло усім. Пла-
стуни - студенти відчулиб, що вони та
кож помагають у виховній праці. Підго-
товка з власної ділянки не вичерпувала
їх занадто. Виховники скористалиб із
різноманітності цих матеріялів; не мус-
либ розтягати здавку проб і підготовку
до них на цілий рік. Щоб це зреалізува-
ти, я пропоную, щоб одна особа, дістав-
ши список членства, зараз на початку
шкільного року, післала старшому пла-
стунству листу можливих тем до підготов-
ки. Ідеально би було, колиб студенти
самі виявили свої ідеї. Ці матеріяли
повинні бути видруковані на цикльостилі
і післані кошовим до роздачі виховника

Слідуюча проблемо більше відноситься
до дівчат: Ситуація щодо переходу в
сейнборат є така - мала частина радо
переходить, багатьох треба пхати до
сейнборату, а ще інші кидають Пласт.
Я вважаю, що вступ до сейнборату має

(12)

ути добровільний, у віці між 26 до 30 років життя.

уладі старшопластунському є дві групи - студенти і не-студенти. Ми і дві групи трактуємо однаково. Я вважаю, що в слідуючих випадках треба цю різницю підкреслити:

/ Студенти університету мають платити одну половину вкладки, а другу половину після скінчення студій. Ті отрі не можуть, моглиб все заплатити пізніше./ А не викидати їх з Пласту лише через неплатення вкладок/

/ Ідеї точки /б/ я взяла частинно від проєкту Романа Сербина для СУСКУ/ Підчас літа, ми тратимо добрі виховні сили, бо загал студентів - пластунів мусить заробити собі на студії. Я пропоную, щоб ангажувати виховників на ціле літо і їм платити. Вони ми провадили 2 чи 3 табори, а в міжчасі, так звано "дай кампс" з пластою молоддю. Чому ми дозволяємо, що ми наші найліпші сили підчас вакацій використовували чужинці?

/ Я вважаю, що ми замало доцінюємо працю пластунів в українських студентських клубах при університетах./ Тут зачисляю участь в інтернаціональних мпрезах, всяких експонатах, анти-московських манифестаціях, і.т.д./

Часто я чую аргументи, що праця студента не є пластова праця. Ці, котрі так висловлюються, не здають собі справу, що працю українського студента на університеті ніхто не може заступити. Значить, якщо всі українські студенти не включаються в студентську працю, тоді українці не будуть правильно репрезентовані. Я вважаю, що треба брати активну участь в українських студентських клубах при університеті обов'язок кожного старшого пластуна - як українця. Поняття "Пласт лише для Пласту" є завузьке! Якщо час не дозволяє виконати виховні обов'язки разом з працею в українському студентському гуртку, тоді має попросити старшого старшого пластуна або сейнбора щоб його заступив на якийсь час. Старші пластуни відчують брак більшого зв'язку із студентами інших організацій. Ми не хочемо далше працювати в замкненім кружку, але хочемо ширшого контакту з актуальним українським життям.

Я пропоную, щоб в програму старшопластунську ввійшли сходи з, наприклад, студентами ОДУМ-у, чи з СУМівськими журнальниками, для дискусії і ширшої

виміни думок про виховні і громадські справи. Молоде покоління хоче забути всякі тертя, які до тепер існували між організаціями. Перший крок в тім напр'ямі є зрозуміння між всіми українськими групами. Чи не всі ми маємо те саме гасло "Бог і Україна"?

Якщо ми хочемо зробити один крок в перед до української єдності, ми мусимо дозволити, щоб цей крок зробили ті, котрі завтра будуть очолювати українську громаду - старші пластуни.

ОСИРОТІЛА ЦЕРКВА

/продовження із сторінки 4, ц.ч.//

українській хаті.

Помолившись, дідусь з великим жалем подався назад до дому, а церква осталась опять, сама-самісінька, у дрімучім лісі.

Так як дідусь, молилось і ми всі, щоби українці стали сильною і свідомою нацією-родиною.

/Передрук із журналу "Смолоскип"/

"Смолоскип" це циклоstileвий ілюстрований журнал українських учнів при Ст. Джанс Гайскул у Вінніпеґу. Учні і студенти видають його виключно українською мовою, при допомозі опікуна цього видавництва, проф. В. Процюка. "Смолоскип" поміщує цікаві статтейки на різноманітні теми.

Петра Мельницького нарис: "Осиротіла церква" виграв одну з трьох премій Другої Нагороди Конкурсу Спілки Українських Журналістів Канади на Творчість Молодих Авторів за 1968 рік.

Недавно вийшло вже друге число середньошкільного журналу "Мир". "Мир" це також циклоstileвий ілюстрований журнал українських учнів в Америці, але виходить в двох мовах - в українській та англійській. Рівнож поміщує цікаві статтейки на різноманітні теми.

"Смолоскип" редагує учень - Володимир Білаш, а "Мир" - учень Любомир Білик. Бажаємо обом редакціям багато успіхів.

"ВІН НЕ ВАЖКИЙ, ВІН МІЙ БРАТ"

Борис Будний
/Монтреаль-Оттава/

Бувають часи коли я з великим огірченням приглядаюся до загального ходу життя українців і української спільноти. Неуспіхи, недотягнення, дрібничковості, обмеженості з якими українцям доводиться досить часто зустрічатися, часом витворюють пригноблюче враження на мене. Я хочу бачити все, що українське на високому рівні, на рівні принайменше з іншими народами; я хочу бачити розвиток українського народу в соціальної, чи в економічній, в політичній, чи в культурній ділянках, на такім самім поземі розмаху як в інших народів Європи чи Північної Америки. Невже ж 40 мільйонна нація не може спромогтися до таких вершин? Я не вірю, бо переконаний, що коли дати українському народові змогу чи нагоду, він себе вповні виявить. Виявить себе як гідний член цивілізованого світу, який може і домагається вложити в скарбницю людства свою пайку.

Як би не брак української політичної незалежності і не підкорення української державності москалями, цілий світ знав би про досягнення українців в науці, в спорті, в літературі, в музиці, в техніці, в мистецтві і т.д. На жаль всі успіхи українців ідуть на користь москалям. Все ж таки, мимо тої гіркої долі українського народу, не раз треба дивуватися де взагалі в нас береться та енергія, та охота і те знання, щоб видати з поміж себе визначних і успішних людей.

Проблемою є те, що ми себе не доцінюємо і наші міжусобиці часами зовсім затьмарюють вартісні особливості українців. Потрібно часами подій котрі б показали до яких вершин почуття національного обов'язку і любови до брата українця, спроможні українці. Така подія трапилася в Югославії, в місті Баня Лука. Те місто, населення якого в більшості українське, знищили землетруси в жовтні і грудні 1969 року. Люди лишилися без даху, їжі, одягу,

ліків. І на цю трагедію наших братів українців відгукнулися українці Західного Світу. Вони простягають свої братерські руки з допомогою; вони організують допомогіві комітети для збірки грошей, одягу й інших коштовностей. Злучений Український Американський Допомоговий Комітет швидко й уміло взявся за це діло і в співпраці з українцями доброї волі й іншими українськими установами, виявив українську братерскість і добротність супроти наших потерпілих братів в Югославії. До цієї акції рівночасно прилучилися українські студенти Монреалю, Торонта, Нью Йорку й інших міст, котрі збирають на цю ціль одягу.

Мушу признатися, що я зворушений таким почином української громади на Заході і таким виявом клопітливості подолею українців в Югославії. Харитативна акція щойно розвивається і підтримки треба від всіх сумлінних українців. Простягніть свою руку з допомогою; допоможіть нашим українцям в Югославії відбудувати свої зруйновані школи, доми і церкви! Пропоную ЦЕСУС-ові, СУСК-ові і СУСТА розвідатись про потреби і можливості вислати під час літа, певне число зацікавлених українських студентів до Бані Луки, котрі могли б фізично допомогти тамошнім українцям у їх відбудові. Це б створило дуже добру нагоду студентам наладнати зв'язки з українськими студентами чи з українською молоддю в Бані Луці і взагалі в Югославії, як рівно ж виявити свою добру братерську волю, і свою студентську активність.

"Він не важкий, він мій брат", ідуть слова сучасної популярної американської пісні, і я не вірю, що для нас наші брати в Югославії є тягарем. Цей трагічний землетрус розбудив наше сумління, відкрив наші серця, і скріпив мою віру в українців.

УКРАЇНСЬКИЙ БАСОВИЙ-КВАРТЕТ З ВІДНЯ

Борис Ямінський
/Відень/

На початку 1969-ого р. у Відні створився комітет української молоді, який мав намір організувати концерт в честь Тараса Шевченка. На перших пробах керівник нашого церковного хору, проф. Андрій Гнатишин, робив експерименти. В рядах басів церковного хору співають 4 молоді співаки, наш професор спробував злучити їх в басовий квартет. Це не так легко, бо не існують ніякі опрацьовання для такої групи. По нормальному чоловічий квартет складається з двох тенорів та двох басів, а тут чотири басы, і деякі говорять, що "це не може абсолютно добре звучати". Але проф. Гнатишин починав опрацьовувати для нас народні пісні, та з двома піснями ми мали виступити на Шевченківському концерті 10-ого травня 1969р. у Відні. Несподівано наш співачка сподобався людям, що ми мусіли додати ще третю пісню. Цей успіх для нас був заохотою даліше працювати з нашим квартетом, який мав бути створений лише для того одного концерту. Несподівано ми дістали запрошення до Німеччини, де ми виступали 30 серпня 1969р.

на бенкеті в честь Кардинала Сліпого. Почалися цікавити нами й австрійські організатори, які бачили нас на Шевченківському концерті. 7-ого жовтня 1969р. ми виступили на так зв. "Вівторковим Салоні" (Tuesday - Saloon) - це імпреза яка відбулася в той час перший раз і де представляють молоді групи з музики або літератури. Про це було подано також в австрійському радіо та в пресі. 8-ого листопада 1969р. відбулася академія з нагоди листопадових роковин, де ми перебрали мистецьку частину програми. У Відні знаходяться також групи інших славянських народів, і вони були, так як і ми, запрошені виступати на академії з нагоди 60-ліття чесько-словацького гімнастичного товариства "Орел". Як ми чули цей наш виступ 30 листопада вдался дуже добре та сподобався численній публіці. 12-ого грудня Союз Українських Філателістів Австрії влаштував свою 3 Різдвяну виставку, і вечером того ж дня відбулося мале свято, на яким були присутні урядники австрій

ВІДКРИТИЙ ЛИСТ

ського уряду та видатні діячі на терені філіятелиї. Ми відспівали три коляди і просили нас заспівати ще дві пісні, так що думаю і цей виступ нам вдався. Ще два рази ми виступали в 1969-ому році; 16 грудня на Різдвяні академії яка відбулася в 9-ому окрузі Відня і де нас запросив голова цього округу, та 20-ого грудня на ялинці яка була влаштована для понад 1000 чеських та словацьких дітей, між ними більшість дітей втікачів 1968 і 1969 років.

За такий короткий час нашого існування думаю, що 8 виступів є дуже гарне число, тим більше, що ми один раз виступали також поза межами Австрії. На цьому місці конечно мусимо подякувати нашому проф. Гнатишинові. Створення цього квартету була його ідея. Мимо того, що проф. Гнатишин має багато праці як деригент церковного хору та як композитор, він майже в кожному тижні присвятив пару годин для проб з квартетом, та поза тим стало опрацьовує пісні для нас і виписує ноти. Наша подяка в першій мірі належить проф. Гнатишинові, який уможливив це, що ми до тепер досягнули й надіємося ще досягнути на будуче. На кінець хочу представити членів нашого басового-квартету. Всі чотири є солісти церковного хору при церкві св. Варвари у Відні й співають також на пластівках які в грудні 1969р. були накручені нашим хором - "Воскресне Утрєня" яке має :
появитися на Великдень цього року.

Український басовий-квартет Відень -
Борис Ямінський - 24 роки, студент
філософії. Баритон.
Генрик Штайнгаген - 26 років, урядник.
Перший бас.
Григорій Савка - 21 років, студент ма-
туральної школи. Дру-
гий бас.
Ігор Тарко - 21 років, студент прав.
Контра-бас.

"Зозулька" - одинока самостійна,
студентська "підпільна" газетка
в цілому світі !!!

Цього літа прибуде до Америки і Канади український студентський бас-квартет з Відня. До його складу входять: Борис Ямінський, Генрик Штайнгаген, Григорій Савка, і Ігор Тарко.

Турне відбудеться по студентських і загально-українських осередках Північної Америки, а також квартет квартет виступить з концертом під час Конгресу ЦЕСУС-у в Монреалі, 22 і 24-го серпня, 1970 року, та під час 11-го Конгресу СУСК-у у Вінніпегу, 5 до 7-го вересня, 1970 року. Подорож і турне студентського бас-квартету спонзорують спільно ЦЕСУС, СУСК, та СУСТА. ЦЕСУС відповідає за їхній поворотний лет до Півночної Америки; СУСК за турне по Канаді; а СУСТА за турне по США. В цій справі "Зозулька" тільки розсилала початкові інформації, які вже появилися в українській пресі. Ширші інформації можна одержати від ЦЕСУС - адреса:

Mr. Bohdan Futey

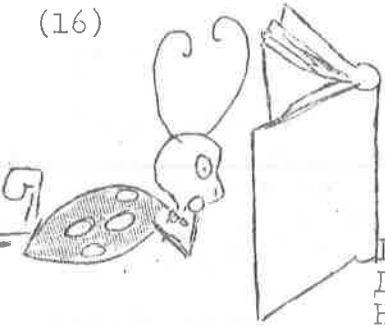
Federation of Ukrainian Students'
Organizations,
2 East 79th Street,
New York City, N.Y., 10021, U.S.A.

Бідні, дали так багато крови з нагоди Крут, що тепер не мають сили писати по українському!

богданка

Богданка Цмоць
/Оттава/

Існує на світі країна пророків,
Де кожний собі власть і цар.
Немає в ній чорних плям світських пророків;
Панує незбагнений чар.

Поетам зсилає відмінні проміння
Весняного сонця пожар.
По ночах незнані легенди тремтінням
Розказує місяць-казкар.

Купаючись в барвах, їм рожа по бурі
Розказує поспіхом сни.
Невпинно про гори, сніги нездобуті
Шумлять їм дрібні потоки.

По довгим блуканні найшов я країну -
До брами крізь терня забрів.
Постукав. І ждатиму пильно віднині,
Докіль не відчинять воріт.

/Країна Поетів, Роман Бабовал/

Недавно я мала нагоду пірнути у цей чарівний світ молодого поета Романа Бабовала, читаючи його збірку поезій "Навіщо про та згаду?". А цей його світ такий гарний! Нерозумно захопленням перечитую рядки його творів і дивуюсь з якого великого міха фантазії він видобуває свої картини, де, деж він вибирає ті слова що ними мов малляр фарбами, малює чарівні образи? Він майстерно перетворює найтонші почування у мову що пливе легко і лагідно як річка у літній день. Нав'язує речення і фрази до своєї служби а ті, для нього послухно грають і з себе викреслюють його буйні задуми. Ось на примір - вечір, така буденна подія, а як різноманітно, але як чітко поет зумів його у своїх поезіях змалювати:

"Я чув вечірний сум. Далекий виднокруг
Зшивав червоними нитками день до ночі..."

"По/ стінах/ пензель/ лисої вологості/
креслив/ ескізи/ тухлих/ років..."

"...коли

в попелястих
проваллях пейзажу
гойдалась ніч
на ліянах
доців..."

"В твоїм вікні купалося кудлате сонце,
це золоте, як сережки комет.
І сосна тягала за поли синій вечір
долонями, зеленими
від мозолів пісень..."

"...вечір починає для продажу
розкладати свої філігранно легенькі полотна..."

Та надзвичайна чутливість поета найбільше проявляється у його описах абстракцій. Старість, любов, нудьга, самота, жаль, страх - всі ці дістають тіло у Бабовалі поезіях і читач у них пізнає своїх постійних супутників життя. Хто з нас ще не знайшовся хоч на короткий час осамітнений в світі; кого ще не мучила нудьга чи не дусив страх; хто ще не розкошав в обіймах любови чи не літав у просторах щастя? Та поет ті почуття вміло перетворює в слова і підставляє нам зеркало у власну душу. От як він описує старість:

"Сиділа старість, як пожуманий часопис
в гамаку вечора і слинула вітри...
... сиділа старість, як подертий папірус
/зарослий пилом часу/
в гамаку ранку і ковтала обрій,
сонце, сльози і відчай."

Проте з цілої книжечки поезій, вірш що найглибше мені вбився у пам'ять що найбільш мене захопив; вірш що я перечитувала знову і знову, був "Без спогадів" /автор це присвятив Україні/. У цих п'ятих стрічках, Бабовал зумів висловити у чудовій мові те, що в душі і серцю не одного з нас, молодих українців на чужині. У тих кількох словах цей молодий поет потрапив зробити те, що вже сотками людей старалися у цілих статтях і доповідях - він дуже легко розяснив "прогалину віків" в українському суспільстві.

Часто при вогні в кустрату русу осінь
Дітям згадують батьки про далі літ.
І вертає в молодості промінь,
Запах зрілих піль, огульний живопліт.

Часто позіхає соняшник ліниво,
Плутає незграбно сонячні смерчі.
Ніччю виліза на дерево сонливо
Місяць і завішує свої пісні.

Часто чули ми про дівчину вродливу,
Про кріпкі, могутні плечі рідних слів,
Про землі віддану щирість пліднодивну,
Про підпиті зеленню плеса степів.

І вітри осінні на кривавих крилах
Споминів вантаж несли. Несли батьків
Нарікань гіркий полин і докір слова:
-Тяжко жить в густій тернині спогадів!

Та коли з весни вагітності любові
Родиться примхливо чуйне немовля,
Я кричу, заманений в тенети долі:
-Тяжче ще...без спогадів стрічать життя!

У цій коротенькій статейці, я очевидно не віддала належну похвалу Романові Бабовалові, бо хоча не раз складаю слова у бідні ритми, я не поет

(18)

ані не літературний знавець чи критик. Та знаю те, що хтонебудь що читає цю збірку поезій тільки тому що автор молодий /19 літ/ чи тому що він сам це видав, чи ще з якого почуття обов'язку, робить як авторові так і собі велику кривду. На сторінках цієї книжки: людина отворила свою душу і подала читачеві ключ до розуміння самого себе і світ довкола себе.

Замітка від Зозульки:

"НАВІЩО ПРО ЦЕ ЗГАДУЮ", збірник поезій Романа Бабовала, можна купити за дуже прийнятну ціну одного американського долара /\$1:00/ від автора. Поручаємо її нашим читачам та подаємо автора адресу.

MR. ROMAN BABOWAL
23, rue des Mesanges,
Vottem - Liege,
Belgique.

Цю книжечку, молодий автор-поет, видав власним коштом. Вважаємо, що ті, що дбають про майбутність української літератури візьмуть це під увагу замовляючи цінний збірник!

ПРО ПОРУШЕННЯ ПРАВ ЛЮДИНИ В УКРАЇНІ

/СКВУ - УПС/ Заходами Секретаріату СКВУ підготовлено та опубліковано в перекладі на англійську мову збірку документів про порушення прав людини в Україні. Збірник включає листи та інші матеріали, що різними шляхами протягом 1969 року надісталися на Захід з України, а теж звернення Секретаріату СКВУ до ООН та урядів і народів вільного світу в справі порушення прав людини в Україні

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

До Ст.Пол, 15 грудня '69р.
Хвальної Редакції ЗОЗУЛЬКИ,
Оттава, Канада.

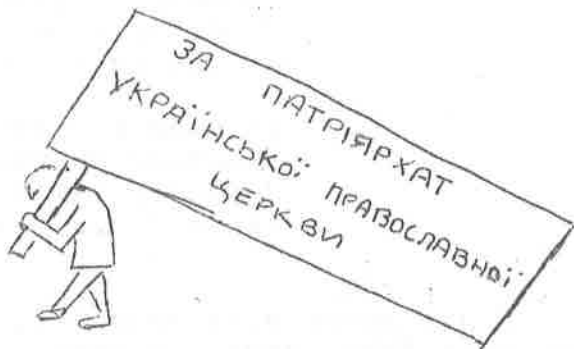
Дорогі Молоді Друзі!

Зозулька 1-го жовтня 1969 р. в статті "ЗА ГІДНІСТЬ В ПОШАНІ ГЕРОІВ" Зозулька - майже слушно твердила: "Під час цьогорічних урочистих святкування 40-ліття ОУН, ці три фракції з окремими своїми проводами навіть не мали тої належної державної мужности, гідности, та поваги до поляглих героїв, щоб бодай в одному, бодай в одному місці українського поселення на Заході, спільно вшанувати та спільними силами віддати так дуже заслужену пошану бодай тим героям котрі віддали своє життя під час періоду коли ОУН продовж 10-12 років була тою одинокою могутною українською силою". Майже слушно, бо на терені Міннесоти як свідчить надіслана Вам летючка, - СПІЛЬНЕ ВШАНУВАННЯ 40-ЛІТТЯ ОУН ВІДБУЛОСЯ! Навіть більше - під час бенкету було зачитано привітання організаторам цього спільного Ювілею ОУН від централь Організацій, що входять до систем обох віток Організації Українських Націоналістів.

З правдивою повагою і привітом
Слава Україні!

М. Михалевич

Примітка: Дякуємо за повідомлення, та на жаль згадана редакційна стаття була видрукована перед святкуванням 40-ліття ОУН в Мінніаполіс, США. Пізніше, в грудні, ці роковини були відзначені спільними силами також в Оттаві. /див.ст.19,ц.ч./.

... а Квітковський..... Юрганка

Богданка Цмоць
/Оттава/

Чотирнадцятого грудня, 1969 року був пам'ятний день в Оттаві, бо в цей день оттавські відділи Ліги Визволення України та Українського Національного Об'єднання спільно відмітили 40-ліття Організації Українських Націоналістів.

Після чотирнадцять спільних сходів представників обох відділів, багато взаємного розуміння і толерантності, оттавці - прихильники українського націоналістичного руху зішлись до залі церкви Св.Івана Хрестителя на бенкет і товариську зустріч з нагоди 40 років від зорганізованя ОУН.

В програму бенкету входили дві доповіді. Пан Д.Яремчук, оттавський член К.Є. УНО вичерпано перемірковував історію українського націоналістичного руху починаючи від його формування до сьогоднішнього дня. У рефераті пан Яремчук признав, що спільне свято було зорганізоване власне через вплив нинішних молодих націоналістів. Др.Т. Кісь, професор політичних наук при Оттавському Університеті, у доповіді "Націоналізм - сучасне історичне явище", при помочі примірів націоналістичних рухів історії світу, представив "націоналізм" як дуже різновидне явище. "Для одних він є нищівною силою, для інших будууючою; для одних явищем раціональним, для інших ірраціональним, для одних явищем нормальним, для інших явищем аномальним /паталогічним/". Та опісля загального окреслення і характеристики, Др. Кісь ствердив, що "український націоналізм

є без сумніву витвором національного ідеалу", що "по своїому змістові український націоналізм є визвольним, а по своїй формі - революційний." Голови місцевих відділів, пан А. Волох від філії УНО та Др. М. Боровик від відділу ЛВУ розпочали свято короткими привітаннями і побажаннями на успіх. Члени обох організацій висловлювали своє велике вдовolenня святом і охоту до дальшої праці спільними силами. Ініціатори свята були панове - Боровик, Волох, Жила, Криворучко, Осадчук, Яремчук, Янковський. Після бенкету розвинувся вечір вільнішого характеру. Пан Л.Жила, майстер церемоній заповів, що перший танець почнуть пані Волох та Др. Боровик. Згодом під майстерною організацією пана Жили, забулись сторонності а покотилася дуже дружня вечірка.

Тут варто підкреслити, що таке свято є небуденне в історії українців у Вільному Світі. В цей ювілейний рік як можна орієнтуватися з української преси, Оттава лише друга місцевість в цілі Північній Америці де знайшлося досить доброї волі щоби прибудівки двох фракцій ОУН влаштували разом свято в честь 40-річчя їх матірньої організації. Та навіть тут разучим був брак привітів як від Краєвої Управи ЛВУ так від Краєвої Екзекутиви УНО. Чи не повинні були провідні органи власне радуватись тим, що співпраця починається бодай в малих клітинах?

Українські журнали для молоді у віці 12 до 18 років життя:

- 1/ "ЮНАК" - журнал пластового юнацтва. Появляється щомісяця крім липня і серпня. Видає Головна Пластова Булава. Річна передплата: \$6:00.
Адреса - YUNAK, ukrainian Youth Ass'n, 2199 Bloor St. West, Toronto, Ont., Canada.
- 2/ "КРИЛАТИ" - ілюстрований місячник українського юнацтва. Видає Центральна Управа СУМ/Спілка Української Молоді/. Річна передплата: \$5:00.
Адреса - KRYLATI, 72 Bld. Charlemagne - Bruxelles 4, Belgium.
- 3/ "СУМКІВЕЦЬ" - ілюстрований кварталник української православної молоді, виходить в українській та англійській мовах. Видає Головна Управа СУМК /Союз Української Молоді Канади/. Річна передплата: \$2:00.
Адреса - SUMKIVETS', 1041 - 8th Street East, Saskatoon, Sask., Canada.
- 4/ "СІЧОВИК" - циклоstileзий кварталник українського юнацтва, виходить в українській та французькій мовах. Видає Крайова Управа Спілки Української Молоді у Франції. Річна передплата: 2 фр. /около \$-2:00 /.
Адреса - SITCHOVYK, Organe de l'Association de la Jeunesse Ukrainienne en France, 47, rue Richer 75 PARIS, France.

МОЄ ВРАЖЕННЯ ПРО ВИСТУП А. КІКОТЯ Й ТРІО БАНДУРИСТОК

С. Б.
/Монтреаль/

цензії, які я читала про виступ Анди Кікота й тріо бандуристок з Києва, були здебільша прихильні, декотрі зі щирими заввагами. Хоч на концерті виступали професійні артисти, у мене особисто не викликали захоплення. Поперше, надівалася я трохи іншого репертуару, але потім розчарувалася. Думала, що оперовий співак покаже нам найкращі пьєси нашої класики. Почав твором Моцарта, заспівав деякі українські класичні твори, які були на програмі, і пішов, й перейшов на народні пісні. Зокрема з цих були пияцькі, а співак ще й не той їх інсценізував. Це зовсім не годиться оперовому співакові. Я певна, що він сам рішав про репертуар; я певна, що якби він був російським оперним співаком, цей репертуар інакше би виглядав. Мені здавалося, наче б ця влада, ухваливши йому таку програму, насміхалася з української публіки, ніби то ми ще не дозріли оцінити щось вищого ніж фольклор.

Здебільше мене вразили строї бандуристок. Мені дивно, що в жадній рецензії про це не було. Вийшли нас вітати хлібом і сіллю на прекрасному полтавському рушнику, а їхні строї так зманіровані, що аж дивитися прикро! Не було ніякої строгої краси наших строїв; ці строї були якісь блискучі, неправильні, мали свій дешевий ефект. Репрезентували три області України. Полтавський стрій був би правильний, якби не блискучий вінок й різнокольоровий ткацький фартух. Чернівецький стрій мав блискучий вінок, блискучий кожух, ані різнокольорову плахта й фартух. Буковинський стрій був зовсім не до впізнання з блискучим вінком і сорочкою. Цілі рукави й груди сорочки вишивані лапатами квітами й листами в різних кольорах, а поперек нашивані блискучими кораликами. Це є цілковите спотворення прекрасної й багатобарвної буковинської вишивки, але яке тепер відбувається на Буковині.

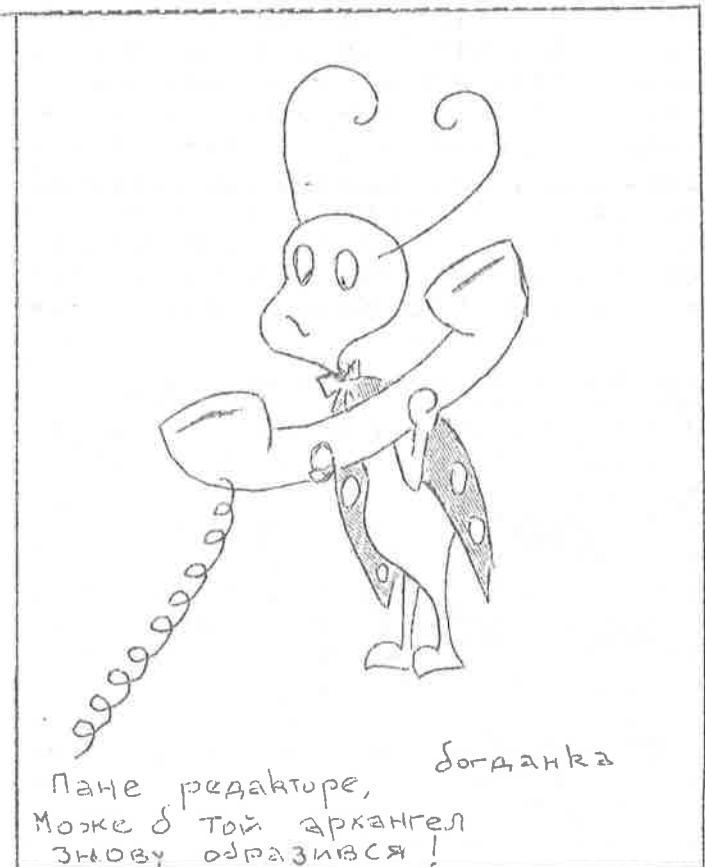
У другій частині всі три мали однаковий зманірований полтавський стрій, але

синьо-чорна вишивка чужа українському стилеві.

Ці зманіровані строї яскраво показують советську політику в усіх ділянках культури, в народньому мистецтві -- ліквідувати всі національні риси як перестарілих традицій, а за параваном вимог часу, насаджувати "нові" традиції. А на ділі, вирівнювати стандартизацією етнографічні відмінності окремих районів України, а далі посвоячують їх із московським.

Чи уряд України вже не міг подбати, хоч би для пропаганди, щоб жінки гідно репрезентували Україну? Отож виразно показують нам, в котрий напрям "цвіте народня культура"!

Навіть прекрасний спів бандуристок не міг затерти цього прикрого й болючого враження, яке у мене залишилося.

Пане редактуру, Богданка
Може б той архангел
знову образився!

"Дзік"/Торонто/

Було це у Торонті,
 Свята ся зближали,
 У Рідні Панька Сопілки
 Діти ще не спали.
 Ніч була прозоро-чиста,
 Зорі мерехтіли,
 Панько газету читав,
 А діти шуміли.
 Стефко рисував по стінах,
 ноги в нього босі,
 Ірка фіранки здирала,
 Любко довбав в носі.
 Лише Сяня тихесенько
 вбралася в калюші,
 Татови взяла пулярес,
 І клеїла гроші.
 Гроші які наш Панько
 мусів заробити
 щоби в клубі Фінансовім
 один "шер" купити.
 Як побачив наш Панько,
 Що Сяня зробила,
 То із страху посиңів,
 Мов сина кропива.
 Бо він бачиш назбирав,
 Двадцять сім доларів
 щоби міг тим доплатити
 "файни" до всіх шерів.
 Нагнав Сяню з її клеєм
 скоро геть з кімнати,
 тай зачав на жену-Фесю,
 мов дурний кричати.
 Бачиш - дітей не пильнуеш,
 Все їм позваляєш,
 В кухні лиш на телефоні
 язиком ляпаш.
 Якби кухню пильнувала,
 щоб там щось варилось
 Сяня б Тобі помагала,
 лихоб не зчинилось.
 Трохи він заспокоївся
 голод його вхопив,
 захвав він свій ніс до "фріджа",
 й консерву відкрив.
 Отворив він "порк і бінси"
 в ринку все він кинув,
 Підігрів то все на кухні
 І в мрії полинув.
 Як фасолю підігрів,
 Панько був мов в небі,
 Бо ніц так не смакує
 з пивом у потребі.
 А тим часом наша Сяня,
 як свій плач скінчила,
 себе разом з своїм клеєм
 в кльозеті замкнула.
 І почала там ліпити
 Тихенько без звуку,

Пальцем в рушник і на двері,
 що попало в руку.
 Панько ще кінчав газету
 та раптом відчув,
 що живіт його нещасно,
 щось ся дуже здув.
 Тож скоренько він зібрав,
 всі свої газети,
 щоб скінчити їх читати
 спокійно в кльозеті.
 Як лише зайшов в середину
 Сяню знов нагнав
 замкнув двері на замок,
 І читать почав.
 Як за годину чи більше,
 вже хотів кінчати,
 піт став йому на чолі,....
 Він не міг устати.
 Як пригадує Сяня,
 Коли клей кінчала,
 на кінець ще мушлю й декель,
 ним обсмарувала.
 Фесю - жінко, поможи!
 Став Панько благати.
 Скоро двері відчини,
 Поможи ми встати.
 "Тато, тато нам замкнувся,"
 Діти закричали,
 І рядочком коло дверей
 мов гвардія стали.
 Жінка Феся тимчасом,
 вішак з шафи взяла,
 тай у дірку до ключа,
 скоренько захвала.
 Пхас, крутить, пришкрабує,
 Клевцем стала бити,
 Але дверей до виходка,
 не могла втворити.
 А тимчасом наш Панько
 гойдався на мушлі,
 Ріжні штуки виробляв,
 мов малпа на дишлі.
 Бив ногами він по мушлі,
 піт став з нього плисти,
 дригався він, але з "трону",
 ніяк не міг злісти.
 Каже жінці - "Бачиш Фесю"
 "Ніщо тут робити",
 "Дзвони до Василя й Льоні",
 "Вони архітекти".
 "А спеціально наш Левко,
 спецом до тих справ,
 в своїм першій він проєкті
 кльозет збудував."
 Тож для нього жадна штука,
 двері відчинити,
 Щоб я тут ось не мусів,
 себе задусити.

Дзень - телефон задзвонив,
Муся відізвчалась
і відразу "коротенька"
балачка почалась.

"Де Ти підеш?, Що вбираеш?"

"Де ж Ти це купила,
Чи Гаврила у шпиталі
будуть там гололи?"

Як та "коротка" балачка
з годину забрала,
Бідна Феся призабула
пощо вона дзвонила.

Аж нарешті схаменулась,
Як крик Панька вчула
Врешті Мусі перебила
й за Левка спінула.

"Льоня?" - "о він на лещетах
Як ти задзвонила,
то він з хати виходив
як ми говорили."

Слухавку Феся лишила,
І знов накрутила
І Василя, як на щастя,
відразу почула.

"Я вже їду" каже Вася;
А при тій нагоді
візьму Майка й Стефка з хати
стануть у пригоді.

За п'ять хвилин всі панове
в хаті показалися
і мов бджоли ті до меду,
до дверей допалися.

Каже Вася - найважнійше
"Кеер уоич сооІ" тримати,
Тут проблема дуже проста
лиш їй розв'язати!

Майк тим часом Панька,
питав про газети
які "стоки" він читав
як сидів в кльозеті.....

Вася в міжчасі на столі,
нарисовав пляни,
Де сходяться двері й замок,
А де стоять рами.....

"Все вже грав", сказав Василь,
"В тім є вже рутиня,
З моїм пляном замок втворить
кожня дитина!"

Взяв він пляни і приладдя,
До дверей допався
Пішло все як помащено,
лиш замок не дався!

Каже Майк - Ти Паньку слухай,
Криза може бути,
Треба Юрка покликати,
Його ради чути.

Дзень - дзвінок знов залунав
Юрко відізвчався
Бо до слухавки він скорше
як жінка допався

Є тут справа дуже проста,
Я вже вихід маю,
Голопупенка телефон
Вам відразу даю.

"Він мій швагер" - і уміє
Все що хоч зробити,
навіть тобі на розпорку
шрубку прикрутити."

До швагра й подзвонили,
Швагриху запитати
Чи у кризі свого друга,
пустить його з хати.

Вона носом щось крутила,
Ніби то на жарти,
бо боялась, що їй муж
піде грати в карти.

Але справу розв'язав
Питринський наш Орко
що з Ігорем пінг-понг грав
і переконав Івку.

Каже Ігоря привезу
скоренько до хати,
Бо як знаєш, що я сам
не граю у карти.

Як лиш хлопці приїхали,
Справа поліпшилась,
Бо двері від майстра руки,
самі відчинилися.

Заплескали в руки діти
"Слава тут всім слава!"
Феся, щоб всіх годувати
в кухню поманджчала.

А Панько наш соромливий
надувся як бочка,
штани тримав і сидів
мов на яйцях квочка.

Але ще є тут проблема
Тяжко щось зробити,
треба Дулів покликати
щоб ге відліпили.

Ну й до Дулів подзвонили
Дуже то старались,
бо на дворі була буря
й драти десь пірвалися.

Та нарешті вже добились -
Аж за дві години
В дверях Дулів показалися
дві буйні чуприни.

В між часі буря паліла
й злива не вгавала,
І на вулиці Паньковій
канал десь залляла.

Тріснула в пирниці рура,
та ще й по калпеті,
Полилась добре вода
й піднеслась в кльозеті.....

"Ой рятуйте Дулі, браття"
Став Панько кричати
Бо мене щось тут з долини
хоче лоскотати.

Нестор Томич
/Нью Йорк/

Починаючи рік нашої каденції як нова Управа Союзу Українських Студентських Товариств Америки, ми спершу хочемо подякувати делегатам та гостям що взяли участь в 11-ім Конгресі СУСТА, за їх зацікавлення та діяльність в українському студентському русі в Америці. Також хочемо висловити вдячність за довір'я до нас та підтримку нашої програми.

Дякуємо і бувшій Управі за її зусилля Андрій Чорнодольський перебрав провід СУСТА в час, коли мало було зацікавлення студентськими справами, і коли СУСТА була фінансово дефіцитова. Треба з признанням ствердити, що уступаючи Управа залишила організацію в ліпшій стані, ніж вона її застала.

В нашій програмі діяльності на наступний рік хочемо зреактивізувати і розбудувати поодинокі студентські громади та заохотити їх до тісної співпраці поміж собою та з українською спільнотою. В першу чергу мусимо збільшити наше членство. На останнім Конгресі СУСТА було репрезентовано тільки 480 студентів, хоч можна сподіватися, що в Америці є від 5,000 до 10,000 української молоді в студентській віці. Щороку поважне число українських студентів починають студії та не знаходять при університетах своїх організації, які б вдержали з ними контакт і втримали їхнє зацікавлення. В результаті кожного року кілька сот наших

студентів відпадає від української спільноти. Ми мусимо здержати цей процес.

Щоб збільшити своє членство, СУСТА мусить виявити високий рівень діяльності. Ми хочемо, щоб більше число громад видавало свої публікації, щоб частіше відбувалися студентські з'їзди та конференції, щоб студентство відіграло більшу роль в житті цілої нашої спільноти, а головне у вільній виміні думок на сторінках нашої преси.

Надіємося, що знайдемо серед нашої спільноти і наших організацій підтримку, потрібну до здійснення цих плянів. Міцний студентський рух є конечний для збереження та розвитку української еміграційної спільноти, та її праці на користь українського народу.

Ми не зможемо розбудувати активної студентської системи в ЗДА тільки обмеженими фінансовими ресурсами самих студентів. Тому звертаємося до Вас. Просимо, щоб всі організації жертвували тільки один відсоток свого річного бюджету на Український Студентський Фонд, а від всіх громадян добровільного датку. Пришліть Ваш вклад в майбутнє нашої спільноти /як також Ваше ім'я та адресу/ ще перед кінцем цього року, на адресу:
SUSTA: 2 EAST 79th STREET,
NEW YORK CITY, N.Y., 10021, U.S.A.

Треба вужа - каже Лев,
Бо "суру" заткали,
Отже пустимо в пивницю
Щоб води спливали.
І пустили хлопці вужа,
Пхали в різні ями
Але не могли добитись
до важної тами.
Так вже вуж той десь затявся,
Й не хотів пускати,
А Панько той наш бідака
вже став умлівати.
Каже Борко, треба мушлю
хлопці відкрити,
перенести в інше місце
і воду спустити.
Панько з сльозами в очах,
І без протестацій
погодився щоб звільнили
його з езекуцій.
Якось мушлю відкрити,
Й проблема ось ту

що з Паньком тепер зробити
з мушлев на задку?
І тут знова у пригоді
Голопупенко наш став,
і щоби все поладнати
Він таке сказав:
"Я нам всім тут пропоную
Панька так забрати
Щоб у пивничнім кльозеті
до мушлі припняти."
"Тобто мушлю тай на мушлю"!?
Левко тут вмшався,
"Та ж це є патент мій власний
Я за ним старався"!!!
І так ось усі дізнались
проект патентовий,
що інженер наш винайшов
кльозет поверховий.
На кінець для всіх тут мораль
Просто від поета,
Не пускайте з клеєм
дітей до кльозета.

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК В КАНАДІ ВІТАЄ СВОГО СТО-ТИСЯЧНОГО ПЕРЕДПЛАТНИКА

Українське Світове Пресове Бюро

Міннісеп, 5 січня 1972р. - Др. Олег Скоропис, головний редактор щоденника УКРАЇНЕЦЬ-КАНАДЕЦЬ, заявив сьогодні на першій сесії світового з'їзду українських журналістів, що його часопис дочекався, на передодні нового року, свого сотисячного передплатника. Цей небувалий успіх українського часопису за кордонами України надзвичайно зацікавив редакторів і журналістів з Америки та Австралії де є великі українські груповання, але де українська преса зустрічається з великими труднощами.

Др. Скоропис пояснив, що цей успіх не можна пояснити одним чи другим моментом, а треба брати до уваги посвату працівників, виrozumілість українських організацій які мають свої власні видавництва, відвагу КУК заініціювати такий проєкт і розуміється, підтримку широких кіл українців Канади. Згадується на брошурку, яку з цієї нагоди видав УКРАЇНЕЦЬ-КАНАДЕЦЬ, редактор Скоропис коротко зreferував історію часопису.

УКРАЇНЕЦЬ-КАНАДЕЦЬ повстав з ініціатииви управи КУК-у як один з проєктів модернізації українського суспільного життя в Канаді. По одnorічних переговорах секретаря КУК, п. Юрія Шпильки, з церковними та громадсько-політичними організаціями вдалося перекопати ці організації про потребу такого часопису і запевнити активну підтримку цього проєкту даними організаціями. КУК тоді визначив редакцію та адміністрацію і розпочав потрібні фонди, передбачаючи, що часопис буде себе оплачувати і зможе звернути позичку. Склад редакційної колегії показався менш трудним як передбачалося бо головному редакторови вдалося дібрати кваліфікованих людей від усіх більших українських організацій.

Перше число УКРАЇНЦЯ-КАНАДЦЯ появилося вчора рік тому і зразу надало тон і характер новому часописові. В редакційній, підписаній Др. Скорописом, по-

яснувалося, що головне завдання часопису є постачати читачам інформації з українського життя в Україні і в діаспорі, та ті новості які мають до українців якісь відносини. Часопис буде старатися подавати усі факти об'єктивно, інтерпретуючи їх зі загально-української точки зору. На вісім сторінок першого чотири сторінки були українською мовою, три англійською а одна французькою. Хоча від тоді число сторінок збільшилося то мовна пропорція залишилася та сама.

Перше число видано накладом 10,000 але вже до місяця треба було подвоїти, і понит зростав посліпленно. Поважний наклад, тромовність та все-канадське розповсюдження надавали часописові знамениті можливості рекламного посібника: тому було легко дістати реклами від великих канадських і американських фірм. Часопис скоро став самоплатним і міг забезпечити добру платню відповідному числові високо-кваліфікованих молодих журналістів. Високій рівень часопису від першого числа притягав не лиш українських читачів різних поглядів і поколінь але також і не українців яких цікавили події в Советському Союзі чи українським закордонним життям. З часом, статті з УКРАЇНЦЯ-КАНАДЦЯ пердруковувалися в серйозніших англо-і франко мовних часописах.

Редактори українських тижневиків та інших видань в Канаді ствердили, що поява УКРАЇНЦЯ-КАНАДЦЯ нето не перешкадає а противно: помагає їм в їхній праці. Звільнені від обов'язку постачати своїм читачам інформації які вони всі знаходять на сторінках УКРАЇНЦЯ-КАНАДЦЯ, ці тижневики могли повернути до їхньої первісної ролі: ідеологічних органів релігійних чи політичних організацій. Це відбилоса на підвищенню рівня цих видань, зростання зацікавлення ними, та збільшення їх накладу.

Запитник розісланий УКРАЇНЦЕМ-КАНАДЦЕМ до своїх передплатників показує, що великий відсоток молоді читає цю газету, в більшості англomовну частину але й багато: українську. Редактори молодечих і студентських журналів запевняють, що це не перескаджас їхнім виданням бо студентську пресу читає чимраз більше студентів.

По звіті Др. Скорописа, секретар КВК-у, п. Шпилька звернув увагу на корисну роль УКРАЇНЦЯ-КАНАДЦЯ в інформуванні наших співгромадян про українців-канадців. Пан Шпилька заявив, що серія коментарів редактора Скорописа у вікендових додатках часопису мали безперечний вплив на рішення Онтарійського уряду впровадити українську мову в школах де є відповідне число українських дітей.

Присутні щирими оплесками вітали заяви успіхів цього наймолодшого але уже найповажнішого українського щоденника у вільнім світі.

Петро Тихий
/Монтреаль/

12.1969р.

З ЛИСТА ІЗ КИЄВА, 1969 р.

.....А Леся Українка, яка вона чудова! Моя дружина перше звернула увагу на те, що вона боса - з-під спадаючої до низу сукні ледве помітна нога. Зараз же виникає, по асоціації, образ апостолів Мікельанджело. Авторіві просто навдивовижу вдалося так добре виразити зовнішність поstattі - вона одноразово і сучасна і давня, сягає в майбутнє, а виходить з далекоминулого. Ї щось у цій поstattі вічно-людське, як і в творчості самої ж Лесі Українки, в її темах і образах. Примітка "Зозульки": Так схарактеризований у листі з Києва з 1969р. пам'ятник Лесі Українці в місті Клівленді, у штаті Огайо, США, роботи українського скульптора з Нью Йорку Михайла Черешньовського. До Києва було послане фото з пам'ятника.

/ / / / / / / /

Була гарна нагода познайомитися з Вами на Конгресі.....Від тоді минуло вже кілька місяців, але мені ще все здається, що Конгресні дні та незабутні для мене події відбулися не так давно; це так тому, що я часто пригадую собі всі дороги мені зустрічі та розмови, зокрема з українськими студентами з поза Європи.

Я дуже вдячний тій частині нації, що організувала такий з'їзд у Європі та ще зовсім недалеко від Сходу, так що і я мав можливість взяти участь у названих подіях і познайомитися з багатьма українцями з Америки та Канади.

Згадані події матимуть впливу на мій дальший життєвий шлях. Я більше не відчуваю самотності, як колись, а навпаки - зміцнення духових сил. Це мов ренесанс у моєму житті.

Додому я повернувся щасливо та незабаром поїхав на таборвання української молоді, що перший раз відбулося в Хорватії. Я почував обов'язок поїхати на табір.....та крім того брав участь у організуванні "Союзу Українців Хорватії" - політичної організації, яку не вдалося організувати ані українцям у Боснії, ані українцям у Воеводині, яка належить до Сербії, хоч там є більше скупчення українців і вони мають довшу традицію діяльності.

Важливих новин у нашому середовищі нема, бо в таких умовах ані не може бути....Але зате мені дуже цікаво знати, чи є важливіших новин у нашому суспільному житті на Заході.

Контакти з українцями на Заході я вважаю за необхідні; якщо нас ділять числені кілометри /що нині не становить велику віддаль/ і різні умови життя, нехай нас не ділить і мовчання.

Я - добре. Дні проводжу між книгам підготовляю остані іспити. У нас гарна осінь і це стимулює мене до роботи.

Кінчаючи листа, здоровлю Вас з широким сердечним привітом і бажаю Вам всього кращого у праці та відпочинку.

20.10.1969

Мирослав Заяць
/Торонто/

Сучасні життєві обставини примушують модерну людину жити від дня до дня, цінити лиш хвиливі переживання, та на загал не відважитись хоч скритим способом глипнути очима на майбутнє.

Страх оправданий. Певности про майбутнє ніхто немає. Навіть клясичне поняття неминучости смерти через винаходи нових чудотворчих медичин, попадає під знак запитання. Певність існує лиш про непереривний поступ часу, та про прихід та відхід чотрьох пор року.

Взнаючи це, я цілком не був заскочений коли одного дня, вийшовши на вулицю я зрозумів, що мене обступила осінь. Доказ цього був факт, що Детройт випустив нові моделі своїх авт на сімдесятий рік.

/Хтось підказує, що теж в осини листя свої барви міняє, та спадає з дерев. Це брехня. Ще в травні листя посивіло, а до липня його на деревах вже не стало./

Але повертаючись до цікавішої теми треба ствердити, що "нові" моделі авт якими західний світ так хвалиться цілком не є нові, а лиш перероблені, і то не дуже. Тут шрубку додали, тут ні, тут частинку приліпили, тут відібрали. На загал авто яке було таке і є. Мотор не змінився, колеса ще круглі, двері відчиняються, а їздець ще примушений тим автом кировати. Ну і слід признати, що "нові" авта не позбулися старих труднощів. Вони ще потребують оливи, ще з місця людину замордують, ще залишають в повітрі незнану кількість отруйливих газів.

Але кажуть, що авта нові. А я тим запевнений, що осінь вже настала.

В днях 29-30 листопада ц.р. в одному з більш престижисових готелях Нью-Йорку, відбулася перша частина ІХ світового конгресу Спільки Української Молоді. Друга частина відбудеться в річні наступного року в Європі. Вона лише повторить постанови першої час-

тини. Це - для певности./ Вислід дво-денної зустрічі це випуск в світ нового моделю СУМ на 70-74 рік./ Ага - тут підозріння аналогу./

Свої предбачені завдання конгрес систематично полагодив. Були продискутовані питання сумівського статуту, правильника Дружин, та практичні проблеми виховної ролі, та фінансів організації.

Очевидно вибір членів центральної управи та керівних її органів це головна ціль світового конгресу. Самі вибори були перевелені з типічною швидкістю. Мгр. Омелян Коваль був одноголосно переобраний головою центрального комітету. Лиш один нездисциплінований тип відважився стримати свій голос. /Фе.. стид йому!/
До центральної управи теж ввійшли:

яко 1-ий заступник - мгр. Євген Гановський, яко 2-ий заступник - Ярослав Деремєнда, яко 3-ий заступник - мгр. Теодосій Буйняк.

Головою виховної ради був вибраний Данило Чайківський, а члени нової Ц.У. стали д-р Богдан Стебельський, Андрій Гайдамаха, Ганна Ластовецька, Микола Франкевич.

До контрольної комісії ввійшли інж. В. Олеськів, Петро Бадук, д-р П. Надзікевич, П. Мицяк, та І. Цішкевич.

До товариського суду були обрані: М. Фурда, д-р М. Остафійчук, інж. М. Шмігель, Б. Білогоцький та В. Чор.

Слід підмітити, що всі члени центральної управи були вибрані одно... так знаємо.

А де ж обіцяний аналог? Аналог полягає в тім, що так як Детройт рік за роком випускає нові моделі авт, яких новість полягає лише в непримітних деталях, так і ІХ конгрес, після механічного переведення своєї програ-

ВЕЧІР ДОВЖЕНКА В МАНІТОВСЬКОМУ
УНІВЕРСИТЕТІ

Зорянна Гриценко
/Вінніпег/

ми, випустив в світ новий модель СУМ, змінений лише в найскромнішій формі. Де конгрес повинен був застановитися над найосновнішими засадами та метами організації, щоб тим їх пристосовувати до постійно перемінюючих обставин нашого суспільного оточення, то натомість він цікавився такими подробицями як роля і праця неіснуючих Дружин. Після дво-денних нарад організація залишилася такою якою вона була тому двадцять років. Смішне стає, коли після таких подій, людина бачить, що в другій половині двадцятого століття, ми, українці, ще не прийняли концепцію природної еволюції.

Коли йдеться про загальні підсумки, то треба ствердити, що IX конгрес СУМ підкреслив проблему яка на жаль існує не лише в СУМ-і але і в всіх світових організаціях. Проблема полягає в тім, що генерали війська неможуть уявити собі криви і болота на полі бою, так і члени Ц.У. /які керували конгресом і його постановами/ не є познайомлені та на загал відокремлені від основного ґрунту праці Спільки Української Молоді. Ця праця це виховування та національне усвідомлення дітей які часто не мають змоги вживати української мови навіть і в родині.

І з цього виходить головна точка цієї статті. Праця Спільки Української Молоді не полягає в організованню світових конгресів які всім імпонують своєю величиною, та які видають цілі книги милозвучних постанов яких всі мегковажуть. Навпаки, справжня та найбільш успішна праця СУМ видється на її найнищих верствах, де бідака-виховник, котрий сам ще не є в повності дозрілий, зуміє передати своїм вихованцям гордість свого походження та постанову його на кожному кроці боронити. Це є праця Спільки Української Молоді і така є міра її успіхів.

В четвер, 4-го грудня, 1969р., Український Студентський Літературний Кругок при Манітобському університеті влаштував для студентів вечір Олександра Довженка, світової слави кінорежисер як також письменника й мистця, з нагоди 75-ліття від дня народження /1894-1969/. Олександр Довженко помер 1956 року.

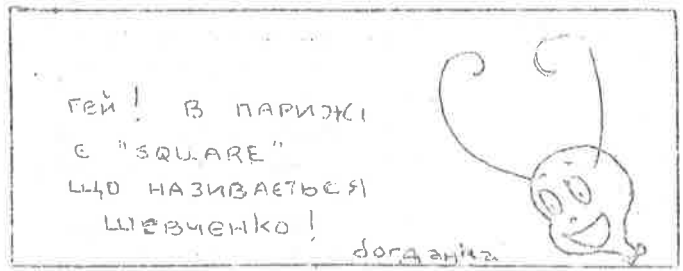
Вечір, який був проваджений в англійській й українській мовах Зорянною Гриценкою, відбувся у професорській відпочивальні в будинку "Флечер Арт'ю", на Манітобському університеті. В програмі брали участь п. Денис Глинка, М.А., викладач звуково-зорової методи навчання на Педагогічному Факультеті Манітобського університету на тему: "Довженко та кіноматографія", та панна Христина Гнатів, М.А., студентка на педагогічному факультеті на тему: "Довженко письменник". Вступне слово мав проф. Ярослав Розумний.

Довженко здобув свою світову славу, як кінорежисер трьома українськими фільмами: "Звенигора"/1928/, "Арсенал"/1929/, та "Земля"/1930/. Останній шедевр, який був заборонений в Радянському Союзі за життя Довженка, мав особливий вплив на молодих кіноматографів свого часу в Франції, Англії, та Японії. Л.Джейкоб у свої "Історії Американського Фільму"/видання 1939 і 1947 рр./ назвав Довженка "першим поетом кіна". На Світовій Виставці у Брюсселі в 1958 р. Довженко був визнаний як один з десяти передових мисців в 60-літній історії фільму.

В ділянці літератури, Довженко писав сценарій, а пізніше повісті та новели, коли не можливо було йому свobodно творчо працювати в ділянці фільму. Його кіно-повість "Захарована Десна" увійшла в класику сучасної літератури.

Крім студентів українців на вечорі були теж і не українці. Після дискусії була кава з солодким.

.....
Чи Ваш знайомий вже став передплатником "Зозульки"?

Ці слова стали гаслом боротьби української нації в 20 столітті. Але згинути за ідеал не є так тяжко, як жити і змагати для його досягнення. І тому в 40-ліття ОУН і 27-ліття УПА, які поставили собі це за мету, і 10-ліття смерті Степана Бандери, одного із її найбільших провідників, - ми, живі люди, повинні сьогодні скріпитися перед цією найтяжчою стороною наших змагань, над їхнім майбутнім і їхньою живучістю - А коли прийде смерть, то для деякого вона буде не тільки скінченням вегетативного життя циніка й опортуніста, а для других буде завершенням зусиль для досягнення життєвої великої цілі, або й крім цього - останньою жертвою для неї.

Сьогодні ми зішлись тут не для того, щоб відбутися ще одну стандартну академію - ювілей, та опісля розійтися до піл. Ми теж не прийшли для приємності розваги, чи взаємних почестей. Ми зібралися, щоб вшанувати тих, які відішли, щоб їхні душі з'єднались з душою всього українського народу; ми прийшли, щоб вшанувати тих які вже заєршили гідно своє життєве зусилля останньою жертвою - жертвою життя і тим самим стали символом відродження сівітнього українства.

Але ми сьогодні зібралися не тільки для того. Ми зібралися також в ім'я тих великанів за українську ідею: вятослава, Володимира, Хмельницького, Гоговського, Мазепи, Орлика, Шевченка, Петлюри, Коновальця, Шухевича, Бандери, тисяч інших, яким на ім'я: Басараби, Біласи, Данилишини, Колодзінські, Коссаки, Качмарські, Турковські, Старухи, Сичоненки, Макухи, та інші - в ім'я тих о стали символами боротьби української нації за її буття; та в ім'я великої ідеї - стати перед дзеркалом історії та своїх душ і сумнів, щоб пошукати своє місце - де ми не жиди б на шляху розвитку української нації до її призначення. Ми прийшли сюди, щоб дошукати себе вжити і скріпити, бо колеса життя та історії й слабкі нерви слабких людей часто котяться баюрами і захлянуть українські цінності, а то і не одну ідею й не одного керманіча. Ми прийшли сюди, щоб піднятися понад людські хиби і пристрасті, бо нам

усім ідеться про добро і світле майбутнє української нації.

Український націоналізм 20 століття це не витвір "засліплених фюрерів", а вислід природних процесів українського народу впродовж цілих століть. Ми не є членами одної чи другої тимчасової організації, - ми є продуктом того, що почалося в глибині століть і з новою силою запалало за часів Хмельниччини і Мазепи. Український націоналізм - це є свідоме скристалізування відчуття українських культурних, духових, матеріальних та історичних первнів кожної української людини, в своїх різних формах вияву на різних етапах розвитку українського народу.

В 17 столітті він виявився під знаком Хмельниччини; в 18 столітті під знаком мазепинства; в 19 столітті вічний вогонь хмельниччини та мазепинства викрав з великих царських льохів Шевченко, який, немов цей легендарний Прометей, незважаючи на кару від чужих богів, передав його новітнім поколінням української нації.

Вогнем цим запалахкотіла Україна в Києві в 1918 - 1919 роках, у Львові в дні великого Листопада; в Хусті, на Срібній Землі Закарпаття 1939 р. і знову у Львові 1941 року.

У цьому вогні зродились УВО - ОУН - УПА, ставши новітнім авангардом тисячолітньої стихії українства з метою її остаточного державного закріплення. Так почалась навіть революційна зація цілого народу.

ОУН пов'язала національно-політичну боротьбу з соціальною, ставши на захист народу і усій його прошарків проти всякого визиску окупантів та їхніх поплентачів. Стала на захист українських хліборобів проти визиску польської державою та її поміщиками. Стала на захист українського робітництва, організуючи страйки та акції. Стала на захист української молоді, організуючи боротьбу за українське духом і мовою шкільництво. ОУН стала за Українську Самостійну Соборну Державу - без хлопа і без пана.

ОУН здвигнула ідею нації проти обманливих інтернаціоналізмів, "лібералізмів" різної масти та світових імпері-

яльних структур - здвинула ідею національної суверенної держави; ідею влади нації проти декадентської анархії; ідею людини богоподібної, визначеної національним змістом, проти ієрархії тоталітарного егоїста та гедоніста; ідею воюючого християнства за справедливість і гідність людини проти зла і корупції; ідею соціальної справедливості і національної суверенності.

ОУН схопила і розгорнула суттєвий аспект модерної воєнної доктрини, створивши УПА. Повстанська концепція, як суверенний стиль ведення війни, сьогодні розгортається по всьому світі. Бо в модерній термоядерній та ідеологічній добі, остаточне визволення і закріплення України визначить всенациональна революція /духова і фізична/ - визвольні війни поневолених народів, а не різні ОН/Об'єднані Нації/ організації за "права людини", чи "круглі столи". ОН є за "статус кво" - а ми ні!

ОУН створила УПА, що воювала на два фронти - проти нацистської Німеччини і комуністичної Росії, - за ідеї відновлення української держави 1941р. З ініціативи ОУН - УПА 1943 року, на конференції представників поневолених рос. більшовизмом народів, створено пізніший Антибільшевицький Блок Народів - АБН, що виніс концепцію спільного фронту поневолених націй /і антикомуністичних сил світу/ для координованої боротьби.

Сьогодні ми відмічуємо не лише минуле але і велике сучасне України і її майбутнє. Бо на ідеях, на самопосвяті, на крові визвольних змагань, на могилах ОУН - УПА, Бродів - виростають молоді покоління українців, мобілізуються народ до масових акцій в Україні - страйків, демонстрацій на вулицях міст і в судах і повстань в концтаборах. А молоде покоління підняло великий бій своєю літературною, мистецькою, науковою і публіцистичною творчістю, за свободу духа, за права людини і нації.

Звертаючись сьогодні лицем до України і світових подій, треба себе запитати - які ми повинні бути, щоб стати на висоті своїх завдань щодо нації, стосовно волелюбного людства, щодо себе. У першу чергу мусимо стати високо розумом, серцем і волею над пересічною людиною, яка живе засліплена мітом "працівника на народній ниві", мітом

УПАВШОМУ

Богданка Цмоць
/Оттава/

Ти впав, віддав життя.
Лишив родину без батька тепла,
Без хреста десь тіло спочиває
Та навіть пам'ять спокою немає,
Бо нарід вперто штурмує, шукає
В котрі домівці панувати має.

.....
"людини тихої буденної праці", яка варварство 20-го віку хоче перемогти виключно "наукою і просвітою", мітом автоматичного "поступу" людськості, мітом "реального політика" чи спекулянта, який веде Захід до упадку. Нам треба стати високо і погордити тими духовними жебраками, які стоять на шляхах світової історії і просять милостині, співаючи свою відвічну пісеньку:

"Виведу я націю на роздоріжжя,
Попхину каю над нею,
Пограю на лірі, -
Може подивуються тихій гарячій вірі
Інші народи з силою своєю.
Скажуть: - то уштите дитя, хороше,
Співає пісеньки, не бунтує,
Не стремить, щоб щось злого зробити
Випадає похвалити ці діти
І державність дати."

/Ю. Липа/

або

"Ой тяжко, брате,
Меча взяти,
- якби так зробити війну без пожару
Як би так зробити націю
обережно, потихеньку
Годувати її книжечками
у затишному курничку
І вивести на світ готову,
першорядну, без боротьби
Перехитривши всіх!?"

Це слова Юрія Липи, але як чи не ко вони окреслюють велику частину української провідної верстви - інтелігенції і ситої так званої "політичної еміграції", для яких:

"....обіцяний край
це для слуху їх казка,
а м'ясо, масло і сир,
для них найвища ласка!"

/І. Франко/

Такі власне думають здобути свободу "без пожару", потихеньку, обережно, видурити, вижебрати її, "перехитривши всіх", причепившись до воза того чи іншого переможця. В нашу добу,

коли українська нація знову піднялася, щоб вибороти своє місце в світі, то тих, які ту націю вели і ведуть, які присвятили все своє життя і впади на тяжкій шляху, їх ці так звані "порядні люди" за це називають "банцитами", а в найкращому випадку "дурними романтиками".

Для цих людей, які власне хочуть викинути самостійну "неньку", "перехитивши всіх", Україна стала черговим "бізнесом", а національна справа дійсно коровою; для них їхня партія є крамничкою для полагодування особистих, чи інтересів та поррахунків кліки для них "аби інтерес ішов". Ці люди називають себе сьогодні модерними іменами: демократи, ліберали, прогресисти... а часом, на жаль, для замилення очей, і націоналістами.

Ці малі люди називають творців українського національного зриву в 20-ім столітті "авантюристами", і "фанатиками", що не за голосом "холодного розуму" йдуть, а за емоціями. Вони бідкаються над "марно" пролитом кров'ю народу, над "непотрібними" жертвами. На ділі вони є невірниками страху. Це нас ставить перед наступним питанням об'єднання. "Реальні" політики і діячі "громадської нивки" весь час голосять: "все, що об'єднує українців - буде Україною; все, що роз'єднує українців - руйнує Україну!" Це нонсенс! - Бо коли б якась група забажала об'єднувати всіх українців без розбору, чесних - з шахраями, ідейних - з хиткими, чи це спричинилося б до збудування України? - І навпаки, чи не спричинилась би до цього збудування інша група, яка вимітала б з-поміж себе все хитке, підле, і підозріле? Що спільного можуть знайти ті пооди люди, коли те, що одні зуть боротьбою із злом, другі називають "некультурністю", "негуманністю", і "нетолеранцією", що одні визнають як самопожертву і героїзм - другі плямуть як "розбишацтво". Коли те, що в одних є вірністю ідей й бажанням боротись за неї до кінця, то в других зветься "ексклюзивністю" і "фанатизмом"; що в одних зветься безпринциповістю і безхарактерністю, то в других "об'єктивністю"?! Силу спільності дає не безвладна мішанина, а дисциплінований гурт людей - чесних, відважних, сильних характером і відданих справі.

Треба собі пригадати, як об'єднував

Україну Хмельницький. Він не сів до столу з літепцем Кисілем чи лейстровиками. Він брав гурт людей спільного духа і з ними пішов на своє велике діло. А коли своїми чинами заблїсла та громада людей по всій Україні, тоді зголосилися до нього Виговські, Кричевські, та інші. Тоді пішли за ним і маси народу. Хмельничани доконали об'єднання і скріплення нації ідеєю твердо підпертою козацькими шаблями і гострими палами, - і перед так об'єднаною Україною захиталася Польща. Тільки такою об'єднання сьогодні українцям треба, бо об'єднання повинно і мусить бути. Але об'єднання людей одного духа, віри, і твердих характерів. Добір кращих духом і розумом вищих які українським вогнем випалить з національного тіла боляк "пожонднего русіна" і "малороса" і поведуть націю вперед. Цього вимагає наша доба. Нині нам треба об'єднатися не біля бенкетових столів і на національних пікніках, а докруги ідеї; нині мусить розрізнити український народ - зерно від полови! Як це станеться, як націю поведуть твердо нові Байди, Хмельницькі, Гонти, Тараси Бульби, Мазепи, Петлюри, Коновальці, Шухевичі, Бандери, то аж тоді буде Україна - інакше її не буде. Тому бажавмо великого і величного, бо світ належав і належить гордим, впертим, і твердим.

Ми мусимо бунтуватися проти адорації золотого тельця, а по нашому "святого долара" - так популярного тепер у зматеріалізованому Заході. Мусимо бунтуватися проти матеріалізму, збочених вигід життя. Ми мусимо стати більш суворими щодо наших звичаїв. Ідея і дух понад матерією хай визначають зміст нашого життя! Ми мусимо почати протиматеріалістичну революцію духа, починаючи від себе самих, в своїх домах, серед свого оточення. Щоб українська ідея увінчалася переможним успіхом, а перемога винагорода за тяжкі зусилля цілих поколінь; щоб ми гідно, гордо, по-мужеському, а не плачем - звеличали тих, які впади за нашу ідею без сліз і нарікань, мусимо прийняти як дороговказ свого життя заповіт каменярів Франка: "Лупайте цю скалу! Нехай ні жар, ні холод / Не спинить вас! Зносить і труд, і спрагу, й голод, / Бо вам призначено скалу оцю розбити."

"Мені видно було три густі лави матросів, що пішли в наступ. Затріскотіли скоростріли, рушниці. Видно було як падали на снігу чорні постаті матросів, але присувалися вони все ближче і ближче. У нас уже було багато ранених і сотня відходила до окопів. Тут уже були розміщені до бою всі наші сили і чекали з напруженням рішучого моменту. А він уже наближався. Густі лави сірих і чорних постатей ішли в увесь зріст. Змучена наша сотня пішла в резерву за рамну. З окопів затріскотіло сорок наших скорострілів і рушниці трьох сотень юнаків Студентського Куреня. Падали чорні постаті, за ними йшли нові, знову падали, і знову йшли одні за другими, чорні й сірі лави. Наші окопи, стація потяги засипался ворожими стрільнями й кулями, але міцно трималися наші. Посилали по набой до потягів за півтора верстви, вистрілювали їх і знову посилали. Але грізні вістки: 'нема набойів', 'псується скоростріли'-пролетіли по окопах, а тут чорні постаті знялися, крики 'ура', 'слава', і все перемішалось. Стріляли оден одного. Облилися кровю багнети. Вдесятеро більше вороги - перемогли. Почався скорий, уже неорганізований відступ до потягів а москалі з криком 'ура' кинулися до стації яку охороняло 50 студентів переважно з тих що не вміли стріляти. Вечоріло, коли зібралися всяки до потягів. Два вагони відведені для ранених, були переповнені, відвели третій. Сестри й санітарі наспіх перевязували ранених. Потяги рушили під вогнем ворога."¹ Так описує пере-

біг бойових подій 29-го січня, 1918 року, учасник бою під Крутами. Бій що вправді становить мале явище з мілітарної точки зору але котрий блищить у нашій історії хоробрістю української молоді.

Хто із свідомих українців не обзнайомлений з кривавими подіями цього часу. Хто не відчував жагу помсти за невинну смерть молодих юнаків! Ні, не даремна була їх кров, вона віджила у серцях всьої української молоді котра все вела перед у боротьбі за Батьківщину. Той героїчний запал кликав сотнями української студентської і селянської молоді у підпілля ОУН і ряди УПА. Крутянська хоробрість говорила смертю Біласа і Данилишина. Крутянська завзятість говорить муками Юр. Шухевича. Крутянська сила духа говорить невинністю переслідуваних студентів тепер на Україні.

Ми, українські студенти в Канаді, не рівняємо себе до героїв під Крутами. Не один з нас вже трете-четверте покоління поза Україною. Не один з нас має маму чи батька не українця. Майже ніхто з нас не бачив оспівансі землі, пахучого чернозему, і дрімучих садів. Та і в нас ще бється Крутянська кров і ми звиваємося до тих поляглих братів щоб дали нам сили і відваги бути хоч соток частиною такими як і вони.

¹ Історія Українського Війська, Іван Тимтор. стор. 405, 406.

З летючки виданої Українською Студентською Громадою в Оттаві.

МАТЕРІЯЛИ ДО "ЗОЗУЛЬКИ" просимо висилати на нижезгадану адресу:

ZOZULKA MAGAZINE
P.O. BOX 4246, Stn. "E",
Ottawa 1, Ontario, Canada.

Редакція поміщує всі надіслані матеріяли; критерій лиш один - якість надісланих матеріялів!

Ку-ку!

"РОБІТЬ" СТАТТІ
НЕ ВІЙНУ!
ЗОЗУЛЬКА І ЛЮБОВ
Є ВІЧНІ!

Богданка

